

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Ο δήμος Κορινθίων

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Βασίλας Βάιος ΑΜ: 14894 & Κωνσταντογιάννης Μιχαήλ ΑΜ:14661

Επιβλέπων Καθηγητής: Παπαηλίας Θεόδωρος

Αθήνα, 2017

Περίληψη

Η εκπόνηση της παρούσας εργασίας παρέχει την ευκαιρία στον αναγνώστη να γνωρίσει τον δήμο Κορινθίων. Το κύριο θέμα της εργασίας είναι το οικονομικό επίπεδο του δήμου, όμως δεν παραλείψαμε να αναφερθούμε και στην ιστορία του καθώς αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας της Ελλάδας και μπορεί να αποτελέσει μία πολύ δυνατή βάση για την τουριστική ανάπτυξη του δήμου. Εν συνεχεία, αφού αναλύσαμε την οικονομία του δήμου και τους στόχους που έχει θέσει για την ανάπτυξή του, αναφέραμε ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο δήμος καθώς και τα μέτρα που θα αναπτύξει για την αντιμετώπισή του.

Λέξεις κλειδιά

Δήμος Κορινθίων, ιστορία, οικονομία, Σχέδιο δράσης απορριμμάτων

Abstract

The preparation of this project provides the opportunity to the reader to get to know the municipality of Corinth. The main subject of this project is the financial level of the municipality, but we didn't omit to mention the history of Corinth, which is an important part of the history of Greece and it can provide a very strong base for the tourism growth of the municipality. Then, after we analyzed the economy of the city and the goals it has set regarding its development, we mentioned one of the most significant problems that the municipality faces, as well as the measures that the municipality will develop in order to deal with it.

Key words

Municipality of Corinth, history, economy, waste Action Plan

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1 ^ο Ο δήμος Κορινθίων.....	4
1.1 Περιγραφή 1 ^{ου} Κεφαλαίου.....	4
1.1.1 Ο δήμος Κορινθίων και η Κόρινθος.....	4
1.1.2 Η ιστορία της Κορίνθου.....	7
1.1.3 Αρχαιολογικά μνημεία και Αξιοθέατα.....	23
Κεφάλαιο 2 ^ο Η οικονομία του δήμου Κορινθίων.....	36
2.1 Περιγραφή 2 ^{ου} Κεφαλαίου.....	36
2.1.1 Παραγωγικοί τομείς.....	36
2.1.2 Επιχειρησιακό σχέδιο.....	39
2.1.3 Ανάλυση SWOT.....	51
Κεφάλαιο 3 ^ο Τοπικό σχέδιο δράσης Απορριμμάτων.....	56
3.1 Περιγραφή 3 ^{ου} Κεφαλαίου.....	56
3.1.1 Σύθεση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων.....	56
3.1.2 Περιγραφή Υφιστάμενης Κατάστασης διαχείρισης – Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Καθαριότητας και Ανακύκλωσης.....	59
3.1.3 Στόχοι και Ανάπτυξη δράσεων Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων.....	65
3.1.4 Δαπάνες και Χρηματοδότηση.....	79
Βιβλιογραφία.....	81

Κεφάλαιο 1

Ο δήμος Κορινθίων

1.1 Περιγραφή 1^{ου} Κεφαλαίου

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούμε στον δήμο της Κορίνθου, την ιστορία και την γεωγραφία της καθώς και για τα αρχαιολογικά της μνημεία-αξιοθέατα.

1.1.1 Ο δήμος Κορινθίων και η Κόρινθος

Ο δήμος Κορινθίων αποτελείται από τον πρώην δήμο Κορίνθου καθώς και τις πρώην κοινότητες Αρχαίας Κορίνθου, Ξυλοκέριζας, Εξαμιλίων και Σολομού. Με το πρόγραμμα “Καλλικράτης”¹ ενσωματώθηκαν ως δημοτικές ενότητες οι πρώην δήμοι:

- Άσσου-Λεχαίου
- Σαρωνικού
- Σολυγείας και
- Τενέας.

Βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της Πελοποννήσου, στο σημείο που εφάπτεται με την Στερεά Ελλάδα, ανάμεσα στις ακτές του Κορινθιακού και του Σαρωνικού με τον νομό Αργολίδας στα νότια του.

Έδρα του δήμου παραμένει η Κόρινθος που είναι και πρωτεύουσα του νομού, έχοντας πληθυσμό 58.192 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Η Κόρινθος είναι χτισμένη στο βορειοανατολικό άκρο της Πελοποννήσου, στο μυχό του ομώνυμου όρμου, στις ακτές του Κορινθιακού κόλπου. Ανατολικότερα βρίσκεται το βορειοδυτικό άκρο της διώρυγας της Κορίνθου. Είναι σύγχρονη πόλη με καλή ρυμοτομία. Αποτελεί διοικητικό, εμπορικό και οικονομικό κέντρο του νομού.

Στην Κόρινθο, υπάρχει πλήθος εθνικού δικτύου, καθώς είναι η κύρια πύλη της εισόδου προς την Πελοπόννησο, τη νοτιότερη περιοχή της ηπειρωτικής

¹ ΦΕΚ Α87 07/06/2010

Ελλάδας. Ο αυτοκινητόδρομος Μωρέας (Α7) συνδέει την πόλη με την Τρίπολη και την Καλαμάτα. Αυτός αποτελεί διακλάδωση της Ολυμπίας Οδού (Α8) που διέρχεται σε μικρή απόσταση από την πόλη και συνδέει την Αθήνα με την Πάτρα μέσω της Κορίνθου. Η πρόσβαση στις παραπάνω πόλεις γίνεται μέσω και των αντίστοιχων εθνικών οδών (ΕΟ7 προς Τρίπολη και Καλαμάτα και ΕΟ8 προς Αθήνα και Πάτρα) συν την εθνική οδό 10 που ενώνει τον Ισθμό με την Επίδαυρο.

Η Κόρινθος απέκτησε πρώτη φορά σιδηροδρομικό σταθμό το 1884 επί των σιδηροδρομικών γραμμών Πειραιά-Πάτρας και Κορίνθου-Καλαμάτας. Στις 27 Σεπτεμβρίου 2005, άνοιξε ένας νεότερος σιδηροδρομικός σταθμός που εξυπηρετείται από τον προαστιακό Αθήνας ο οποίος συνδέει την πόλη με την Αθήνα και το αεροδρόμιο της. Στις 9 Ιουλίου 2007, ο προαστιακός ξεκίνησε να ενώνει την Κόρινθο με το Κιάτο και ο παλαιότερος σταθμός έκλεισε.

Το λιμάνι της Κορίνθου, που βρίσκεται βόρεια του κέντρου της πόλης και κοντά στα βορειοδυτικά είσοδο της διώρυγας της Κορίνθου, εξυπηρετεί τις τοπικές ανάγκες της βιομηχανίας και της γεωργίας. Είναι κυρίως ένα λιμάνι για φορτηγά. Πρόκειται για ένα τεχνητό λιμάνι (με βάθος περίπου 9 μέτρα (30 πόδια), προστατευόμενο από ένα μόλο σκυροδέματος (μήκους περίπου 930 μέτρων, πλάτους 100 μέτρα, επιφάνειας 93.000 m²). Μια νέα προβλήτα ολοκληρώθηκε στα τέλη του 1980 διπλασίασε τη χωρητικότητα του λιμανιού. Η κίνηση στο λιμάνι αυξήθηκε ραγδαία από το 1893, με την ολοκλήρωση της διώρυγας της Κορίνθου, που ενώνει τον Κορινθιακό με το Σαρωνικό Κόλπο.

Στον εκπαιδευτικό τομέα, στην Κόρινθο εδρεύει η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με δύο τμήματα, το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων και το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Λειτουργούν επίσης συνολικά 39 δημόσιες και 11 ιδιωτικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πίνακας 1 Οι 5 δημοτικές ενότητες που αποτελούν τον δήμο Κορινθίων (Πηγή Βικιπαίδεια)

Ενότητα	Κοινότητες	Πληθυσμός	Έκταση
Άσσου - Λεχαίου	Άσσου	2014	25,49 km ²
	Κάτω Άσσου	693	
	Λεχαίου	2643	
	Περιγιαλίου	1616	
Κορινθίων	Αρχαίας Κορίνθου	2918	102,2 km ²
	Εξαμιλίων	2905	
	Κορίνθου	30176	
	Ξυλοκέριζας	1316	
	Σολομού	817	
Σαρωνικού	Αθικίων	2038	136,58 km ²
	Γαλατακίου	2505	
	Αγίου Ιωάννου	375	
	Κατακαλίου	342	
Σολυγείας	Σοφικού	2009	179,46 km ²
	Αγγελόκαστρου	376	
	Κόρφου	338	
Τενέας	Αγιονορίου	319	167,57 km ²
	Αγίου Βασιλείου	1264	
	Κλένιας	777	
	Κουτάλα	746	
	Στεφανίου	279	
	Χιλιομοδίου	1699	

1.1.2 Η ιστορία της Κορίνθου

<u>ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ</u>	<u>ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ</u>	<u>ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ</u>
5000 π.Χ. → 581 π.Χ.	0 → 1357	1821
582 π.Χ. → 432 π.Χ.	1358 → 1426	1822
433 π.Χ. → 336 π.Χ.	1427 → 1715	1823 → 1830
337 π.Χ. → 145 π.Χ.		
146 π.Χ. → 346 μ.Χ.		

Πίνακας 2 Οι χρονικοί περίοδοι της ιστορίας της Κορίνθου (Πηγή www.korinthia.net)

Αρχαιότητα 5000 π.Χ. - 581 π.Χ.

Η αρχαία κορινθιακή χώρα συμπίπτει με το σημερινό νομό Κορινθίων, μόνο ως προς τα ανατολικά όρια της, ενώ διαφέρει σημαντικά κατά τα υπόλοιπα. Έτσι, τα δυτικά σύνορα της αρχαίας γης ακολουθούσαν την κοιλάδα του ποταμού Σύθα στο σημερινό Ξυλόκαστρο, αφήνοντας απ' έξω τα Τρίκαλα και το όρος της Κυλλήνης. Τα νότια σύνορά της δεν περιελάμβαναν τις περιοχές της Στυμφαλίας και του Φενεού, που ανήκαν στην Αρκαδία, ενώ μετά τη Νεμέα, η Κορινθία ενωνόταν με την Αργολίδα και εκτεινόταν μέχρι την παραλία του σημερινού Τυρού. Η αναφορά μας, στην πολυτάραχη ιστορία της, θα ακολουθήσει τα σημερινά όρια του νομού. Τα πρώτα σημάδια οίκησης κατά την προϊστορική εποχή τα βρίσκουμε στις περιοχές του Φενεού, της Στυμφαλίας, της Νεμέας, της λίμνης Βουλιαγμένης του Λουτρακίου, αλλά κυρίως στον οικισμό του Κοράκου, στην δυτική έξοδο της σημερινής πόλης της Κορίνθου. Οι ανασκαφές απέδειξαν ότι κατοικείτο ήδη από την 5η π.Χ. χιλιετία και γνώρισε μεγάλη άνθιση μέχρι τις αρχές της 2ης π.Χ. χιλιετίας, όταν διαπιστώνεται καταστροφή του. Το 1900 π.Χ. η παραλιακή Κορινθία εποίκίζεται από Ίωνες, ενώ η νότια (Φενεός, Στύμφηλος) από Αρκάδες. Το 1500 π.Χ. εμφανίζονται, σε όλη την Κορινθία, Αχαιοί και δημιουργούνται μυκηναϊκά κέντρα, τα οποία μνημονεύονται στον Κατάλογο των Νηών της Ιλιάδας: Κόρινθος, Κλεωναί, Σικυών, Γονόεσσα (σημ. Πύργος;) Πελλήνη,

Φενεός και Στύμφηλος. Το 1200 π.Χ. οι Δωριείς ή Ηρακλειδείς όπως είναι γνωστοί στην αρχαιότητα, εισέβαλλαν στην Πελοπόννησο. Ένα από τα τέσσερα τμήματα στα οποία χωρίστηκαν κατέλαβε το Σολύγιο λόφο κι εν συνεχεία κυριεύσε όλη την Κορινθία πλην των Αρκαδικών πόλεων, Φενεού και Στύμφηλου. Από τα μέσα του 9ου π.Χ. αιώνα οι Κορίνθιοι αρχίζουν τις εξαγωγές αγγείων στην Δυτική Ελλάδα κι εν συνεχεία ιδρύουν αποικίες στην Ιθάκη και την Κέρκυρα, ενώ το 734 π.Χ. Τενεάτες με αρχηγό τον Αρχία ιδρύουν την πόλη των Συρακουσών στη Σικελία. Το 704 π.Χ. ο Αμεινοκλής, κατά διαταγή των Κορινθίων, κατασκευάζει τις πρώτες τριήρεις, ανοίγοντας νέους δρόμους στην ναυπηγική ιστορία του τόπου μας. Την ίδια εποχή, τα κορινθιακά κεραμικά εργαστήρια παρουσιάζουν μεγάλη άνθιση και υιοθετούν μια νέα τεχνική διακόσμησης των αγγείων, που ονομάζεται μελανόμορφη και φέρνει επανάσταση στην ελληνική τέχνη.

Το 660 π.Χ. η Κόρινθος εμπλέκεται με τους Κερκυραίους, στην αρχαιότερη - παλαιάτατη σύμφωνα με το Θουκυδίδη- ναυμαχία μεταξύ ελληνικών πόλεων και λίγα χρόνια αργότερα, τύραννος της πόλης αναλαμβάνει ο Περίανδρος, ο οποίος χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους επτά σοφούς της Αρχαίας Ελλάδας. Ο διάσημος αυτός άντρας συνέλαβε κι επιχείρησε μεγάλα τεχνικά έργα, όπως τη διάνοιξη του Ισθμού, την κατασκευή του διόλκου, ενώ ακολουθώντας την πολιτική του πατέρα του Κύψελου -ο οποίος είχε ιδρύσει αποικίες στην Λευκάδα, το Ανακτόριο και την Αμβρακία- έκτισε την Απολλωνία στην Ιλλυρία και την Ποτίδαια στην Χαλκιδική. Το 582 π.Χ. και το 573 π.Χ. τα Ίσθμια και τα Νέμεια αντίστοιχα, αναδιοργανώνονται και αποκτούν πανελλήνιο χαρακτήρα. Τελούνται αμφότεροι σαν τριετηρικοί αγώνες, οι πρώτοι κατά την άνοιξη στο δεύτερο και τέταρτο έτος των Ολυμπιάδων και οι δεύτεροι τον Ιούλιο του πρώτου και τρίτου έτους. Την ίδια εποχή, τόσο στην Κόρινθο όσο και στη Σικυώνα συναντούμε τα πρώτα σπέρματα του θεάτρου και της τραγωδίας. Έτσι, στην αυλή του Περίανδρου ο Λέσβιος Αρίων εξελίσσει τον διθύραμβο σε αυτόνομο ποιητικό-μουσικό είδος, μεταμφιέζοντας παράλληλα τους χορευτές του κι αυτό κάνει το Σόλωνα να χαρακτηρίσει αυτές τις συνθέσεις ως "δράμα τραγωδίας". Παράλληλα, στη γειτονική Σικυώνα οι "τραγικοί χοροί" με τους οποίους τιμούσαν τον Αργείο

Άδραστο (λόγω της αντιαργείας πολιτικής του Κλεισθένη) αποδόθηκαν στο Διόνυσο κι εκεί ανάγονται τα χαρακτηριστικά κατάλοιπα του θρηνητικού στοιχείου, που θεωρείται ένα από τα βασικά συστατικά της τραγωδίας. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, πρώτος τραγικός ποιητής, θεωρείται ο Σικυώνιος Επιγένης. Εκείνη την εποχή στη Σικυώνα κυβερνά ο τύραννος Κλεισθένης, απόγονος του Ορθαγόρα και συνεχιστής της ομώνυμης δυναστείας, ο οποίος ακολούθησε κατ' εξοχήν αντιδωρική πολιτική, κυρίως εναντίον του Άργους, από το οποίο απέσπασε τις Κλεωνές και την Πελλήνη, ενώ έλαβε μέρος στον Α' Ιερό Πόλεμο αποσπώντας σημαντικά λάφυρα. Η κόρη του, Αγαρίστη, παντρεύτηκε μεταξύ του 580 και 575 π.Χ. τον Αθηναίο Μεγακλή κι έγινε μητέρα του Κλεισθένη του Αθηναίου, του εμπνευστή του πολιτεύματος της Δημοκρατίας. Το 481 π.Χ., στο ιερό του Ποσειδώνα στα Ίσθμια, οι Έλληνες για πρώτη φορά μετά τα Τρωϊκά ενώνονται, για να αντιμετωπίσουν τον περσικό κίνδυνο. Από τότε το Ιερό του Ποσειδώνα απετέλεσε το κέντρο του ενωμένου ελληνισμού, όπου συγκαλούνταν κατ' εξοχήν τα Πανελλήνια Συνέδρια. Κορίνθιοι, Φλιάσιοι και Σικυώνιοι συμμετείχαν τόσο στη μάχη των Θερμοπυλών όσο και στην Πλαταιών. Το 460 π.Χ., με αφορμή προσχώρηση των Μεγαρέων στην Αθήνα, αναπτύσσεται σφοδρό μίσος μεταξύ Κορινθίων και Αθηναίων, που οδηγεί στον πρώτο Πελοποννησιακό πόλεμο, στον οποίο κανείς δεν βρέθηκε νικητής, όταν έληξε μετά την επέμβαση των Σπαρτιατών.

Το 433 π.Χ., όμως, το υποβόσκον μίσος μεταξύ των δύο ελληνικών πόλεων και μια σειρά συγκρούσεων και αντεκδικήσεων μεταξύ των αποικιών τους, οδήγησε στον Β' Πελοποννησιακό Πόλεμο. Έτσι το 429 π.Χ. ο κορινθιακός στόλος απέτυχε να νικήσει τον αθηναϊκό σε ναυμαχία ΒΔ της Πάτρας, ενώ το 425 π.Χ. μεγάλη απόβαση του αθηναϊκού στρατού στην περιοχή της Σολυγείας οδήγησε σε ήττα των Κορινθίων, οι οποίοι όμως το επόμενο έτος κατάφεραν να αποσπάσουν τα Μέγαρα από τους Αθηναίους. Το 421 π.Χ. οι Κορίνθιοι εναντιωμένοι στην "Ειρήνη του Νικία" που συνετάγη μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών, προχώρησαν σε αντισπαρτιατική συμμαχία με το Άργος, η οποία σύντομα διαλύθηκε, αφού κατάφεραν να πείσουν τελικώς τους Σπαρτιάτες να αναμειχθούν και πάλι στον πόλεμο. Έτσι, το 414 π.Χ. οι

Αθηναίοι ξεκινούν μεγάλη εκστρατεία στην κορινθιακή αποικία των Συρακουσών, η οποία έμελλε να λήξει με παταγώδη και τραγική ήττα των Αθηνών. Εν συνεχεία, ο πόλεμος μεταφέρθηκε στην ανατολική όχθη του Αιγαίου, όπου ο κορινθιακός στόλος ακολούθησε τους Σπαρτιάτες, καταφέροντας, τελικά, μεγάλη νίκη εναντίον των Αθηναίων το 404 π.Χ., στη μάχη στους Αιγός ποταμούς, μάχη η οποία σήμανε και το τέλος του πολέμου. Μερικά χρόνια αργότερα, η κουρασμένη κι εξαντλημένη Κόρινθος αντιστάθηκε στην Σπαρτιατική ηγεμονία, συμμάχησε με τους Αθηναίους, αλλά, τελικώς, σε μάχη στο Νέμεο ποταμό (σημ. Ζαπάντης) υπέστη συντριπτική ήττα από τους Λακεδαιμονίους. Το 370 π.Χ. ιδρύθηκε το Αρκαδικό Κοινό, το οποίο περιλάμβανε τις πόλεις Φενεό και Στύμφηλο, ενώ ένα χρόνο αργότερα οι Βοιωτοί -που στο μεταξύ είχαν ιδρύσει το Βοιωτικό Κοινό- εξεστράτευσαν εναντίον της Κορινθίων αλλά και όλης της Πελοποννήσου. Σε δεινή θέση περιήλθαν η Κόρινθος, η Σικυώνα, αλλά και ο Φλειούντας. Το 366 π.Χ. οι Κορίνθιοι και οι Φλειάσιοι συνήψαν ειρήνη με τους Θηβαίους κι εγκατέλειψαν την πολεμική προσπάθεια. Εν τω μέσω οξύτατων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, αποτόκων του πολέμου, το 345 π.Χ. η Κόρινθος ενεπλάκη σε νέα πολεμική επιχείρηση, στη Σικελία αυτή τη φορά, βοηθώντας τις Συρακούσες να αντιμετωπίσουν τον καρχηδονιακό κίνδυνο. Στη διάρκεια αυτής της εκστρατείας αναδείχθηκε ως άνδρας εξαιρετού ήθους και υψηλού φρονήματος, ο Τιμολέων, ο οποίος ήταν ο επικεφαλής του εκστρατευτικού σώματος. Κατάφερε να ελευθερώσει όλες τις πόλεις της Σικελίας και να εγκαθιδρύσει δημοκρατικά πολιτεύματα, έγινε έτσι ιδιαίτερα αγαπητός στο λαό και τάφηκε με μεγάλες τιμές στην γη των Συρακουσών.

Το 337 π.Χ. μετά τη μάχη της Χαιρώνειας, στο ιερό του Ποσειδώνα στην Ισθμία, συνεκλήθη υπό το Φίλιππο τον Β', το δεύτερο Πανελλήνιο Συνέδριο, όπου συστάθηκε το "Κοινό των Ελλήνων" και αποφασίστηκε η εκστρατεία στην Περσία. Ένα, μόλις, χρόνο αργότερα και μετά τη δολοφονία του Φιλίππου και την ανακήρυξη του Αλεξάνδρου, ως βασιλιά της Μακεδονίας, το συνέδριο επαναλήφθηκε (πλην Λακεδαιμονίων) κι ο νεαρός βασιλιάς αναγορεύτηκε "στρατηγός αυτοκράτωρ". Μετά το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, η Κόρινθος και η Σικυώνα περιήλθαν στην κατοχή του

Αλεξάνδρου γιου του Πολυπέρχοντος, ενώ η Στύμφηλος και οι Κεχρεές βρέθηκαν υπό τον Κάσσανδρο, με τον οποίο, όμως, συμμαχίχσε ο Αλέξανδρος, στη συνέχεια. Ωστόσο, η γυναίκα του Αλεξάνδρου, η οποία τον διαδέχτηκε μετά τη δολοφονία του, παρέδωσε το 308 π.Χ. τις δύο πόλεις στον Πτολεμαίο, ο οποίος δεν κατάφερε να τις διατηρήσει, αφού δύο χρόνια αργότερα η Κόρινθος πέρασε στην κυριαρχία του Κασσάνδρου και η Σικυώνα τρία χρόνια αργότερα "ελευθερώθηκε" από τον Δημήτριο τον Πολιορκητή, τον οποίο δέχτηκαν στη συνέχεια και οι Κορίνθιοι, ως ελευθερωτή. Το 302 π.Χ. ο Δημήτριος συνεκάλεσε στην Κόρινθο συνέδριο και επανίδρυσε τη "Συμμαχία της Κορίνθου".

Το 251 π.Χ. κι ενώ η Σικυώνα έχει περάσει στα χέρια διαφόρων τυράννων, κάνει την εμφάνισή του στην πολιτική και στρατιωτική σκηνή της εποχής ένας νέος άντρας, ο Άρατος, ο οποίος καταφέρνει να εκδιώξει τον τύραννο Νικοκλή, να εγκαθιδρύσει δημοκρατία και να εντάξει την πόλη στην Αχαϊκή Συμπολιτεία, όπου εκλέγεται στρατηγός λίγο αργότερα. Το 243 π.Χ. κυριεύει για λογαριασμό της Συμπολιτείας την Κόρινθο και το Λέχαιο, όμως το 225 π.Χ. αναγκάζεται, προκειμένου να αντιμετωπίσει τον σπαρτιατικό κίνδυνο, να συμμαχήσει με τους Μακεδόνες και να παραδώσει σ' αυτούς την Κόρινθο, καταστέλλοντας ταυτόχρονα εξέγερση στη Σικυώνα. Ο λαμπρός Σικυώνιος στρατηγός πέθανε το χειμώνα του 214/3 π.Χ., σε ηλικία 57 χρονών. Την άνοιξη του 196 π.Χ., οι Ρωμαίοι, που βρίσκονται σε πόλεμο με τους Μακεδόνες, συγκαλούν στην Κόρινθο συνέδριο για την τύχη των ελληνικών πόλεων, όπου αποφασίζουν, αφ' ενός μεν την εγκαθίδρυση ρωμαϊκής φρουράς στον Ακροκόρινθο, αφ' ετέρου δε το αφρούρητο και αφορολόγητο των ελληνικών πόλεων, ενώ δύο χρόνια αργότερα αποχωρεί και η φρουρά από την ακρόπολη της Κορίνθου και η πόλη γίνεται έδρα της Αχαϊκής Συμπολιτείας, γεγονός που πλήρωσε πολύ ακριβά 50 χρόνια αργότερα.

Το Μάιο του 146 π.Χ. η τακτική συνέλευση της Αχαϊκής συμπολιτείας στην Κόρινθο αποφασίζει την κήρυξη του πολέμου τυπικά εναντίον των Σπαρτιατών, ουσιαστικά, όμως, εναντίον των Ρωμαίων. Ο ύπατος Λεύκιος Μόμμιος αποστέλλεται από τη Σύγκλητο να αντιμετωπίσει την κατάσταση με

σαφείς οδηγίες: Η τιμωρία των Αχαιών να είναι παραδειγματική, ώστε να καταπτοηθούν όλοι οι Έλληνες. Μετά από μία σειρά λάθος χειρισμούς, από πλευράς των στρατηγών της Αχαιϊκής Συμπολιτείας, οι Ρωμαίοι κυρίευσαν την πόλη της Κορίνθου και επιδόθηκαν στην υλοποίηση της απόφασης της Συγκλήτου, με υπερβολικό ζήλο. Έτσι, έσφαξαν όλους τους άνδρες, πούλησαν ως δούλους τις γυναίκες, τα παιδιά και τους απελεύθερους δούλους, λεηλάτησαν την πόλη και τέλος την πυρπόλησαν. Η Κόρινθος ερημώθηκε κυριολεκτικά. Ένα τμήμα της χώρας δημεύτηκε από τη Ρώμη ως δημόσια γη, ενώ το υπόλοιπο υπήχθη στη Σικυώνα, η οποία ανέλαβε και την οργάνωση των Ισθμίων. Το 44 π.Χ. ο Ιούλιος Καίσαρ επαναποίκισε την Κόρινθο με απελεύθερους και βετεράνους Ρωμαίους, που εξελληνίστηκαν πολύ γρήγορα και την ονόμασε *Laus Iulia Corinthus*. Η νέα Κόρινθος παρουσίασε πολύ μεγάλη άνθιση, έτσι που σύντομα έγινε η πλουσιότερη και σημαντικότερη πόλη της Πελοποννήσου, επισκιάζοντας ακόμη και την Αθήνα. Η οικονομική της ευημερία διήρκεσε σε όλη την πρώιμη αυτοκρατορική περίοδο. Έτσι, κατά τη δεύτερη περιοδεία του ο Απόστολος Παύλος βρίσκει στην Κόρινθο μια ανθηρή οικονομικά κοινωνία και παραμένει ενάμισι χρόνο στην πόλη κοντά στους Ακύλα και Πρίσκιλλα, οι οποίοι ίδρυσαν την πρώτη χριστιανική κοινότητα στην περιοχή. Ο Παύλος διατήρησε θερμές σχέσεις με την Εκκλησία της Κορίνθου, μάλιστα επισκέφτηκε άλλες δύο φορές την πόλη. Κατά τον 3ο μ.Χ. αιώνα, η οικονομική και εμπορική ευημερία της Κορίνθου κλονίστηκε βαθύτατα από την επιδρομή των Ερούλων, την πρώτη μεγάλη γοθική επιδρομή. Είναι γνωστό ότι μετά το 267 μ.Χ. ορδές Ερούλων κατέλαβαν και κατέστρεψαν τόσο την Κόρινθο όσο και τη Σικυώνα, αλλά και όλες τις πόλεις της Πελοποννήσου. Τέλος, το 346 μ.Χ. κατά την επιδρομή του Βησιγόθου Αλάρικου και των ορδών του, η Κόρινθος, όπως και όλες οι αρχαίες πόλεις της σημερινής Κορινθίων, εγκαταλελειμμένες από το νεοσύστατο ανατολικό ρωμαϊκό κράτος, υπέστησαν τις σοβαρότερες καταστροφές, λεηλατήθηκαν οικτρά, ενώ πολλοί κάτοικοί τους εξανδραποδίστηκαν. Μετά την επιδρομή αυτή σβήνει η αίγλη των αρχαίων χρόνων και αρχίζει οριστικά η βυζαντινή περίοδος.

Βυζαντινή περίοδος 0 - 1715 μ.Χ.

Η εξαιρετικής στρατηγικής σημασίας θέση του νομού Κορινθίων απετέλεσε και κατά τη βυζαντινή περίοδο το λόγο για τον οποίο η περιοχή έγινε σημείο τριβών, προστριβών και αντεκδικήσεων μεταξύ Βυζαντινών, Φράγκων και Τούρκων.

Ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Ιουστινιανός, οχυρώνει την πόλη της Κορίνθου, την οποία ορίζει ως έδρα του Βυζαντινού θέματος της Πελοποννήσου. Κατά το τέλος της πρώτης χιλιετηρίδας μ.Χ., η Κόρινθος γνώρισε μεγάλη βιοτεχνική ακμή, γεγονός που της απέφερε μεγάλο πλούτο, ο οποίος έγινε η αφορμή για τη λεηλασία της από τους Νορμανδούς, κατά το έτος 1146. Το 1190 τα κορινθιακά παράλια ήταν εξαιρετικά επικίνδυνα λόγω πειρατείας. Την εποχή αυτή, ο αυτοκράτορας Αλέξιος Γ' Άγγελος ανέθεσε στον άρχοντα του Ναυπλίου Θεόδωρο Σγουρό, να ναυπηγήσει στόλο κατά των πειρατών. Ο Λέων Σγουρός, που διαδέχτηκε το Θεόδωρο στην εξουσία, μεγάλωσε την κυριαρχία του καταλαμβάνοντας το Άργος, την Κόρινθο, περιοχή των Αθηνών κι έφτασε μέχρι τη Λάρισα. Μετά από σύγκρουση με τους Φράγκους και διαδοχικές υποχωρήσεις οχυρώθηκε, τελικά, στον Ακροκόρινθο. Η πολιορκία του κάστρου διήρκεσε τέσσερα χρόνια, εν τω μεταξύ ο Λέων Σγουρός πέθανε (1208) -κατά μία πηγή κατακρημνισθείς από των τειχών του Ακροκορίνθου- και τον διαδέχθηκε ο Μιχαήλ Άγγελος της Ηπείρου. Τελικώς, το κάστρο παραδόθηκε το 1209 ή τις αρχές του 1210. Μετά από αυτή την εξέλιξη, η Κορινθία πέρασε και τυπικά στην Φραγκική κατοχή και υπήχθη στο πριγκιπάτο της Αχαΐας.

Το 1289 πρίγκηπας της Αχαΐας έγινε ο Φλαμανδός Φλοράνς ντ' Αβέσν-Αινώ. Εκείνη την εποχή, οι συγκρούσεις μεταξύ Φράγκων και Βυζαντινών συνεχίζονταν αδιαλείπτως, τελικώς, όμως, δόθηκε λύση χάρη στη διπλωματικότητα του Φλωρεντίου κι έτσι πολλοί Βυζαντινοί εγκαταστάθηκαν στην Κορινθία. Δυστυχώς, όμως, η ειρηνική συμβίωση Φράγκων και Βυζαντινών διήρκεσε λίγο και οι εχθροπραξίες ξανάρχισαν. Από το 1290 έως το 1358, οπότε ανέλαβε την καστελλανία της Κορίνθου ο Νικόλαος Ατζιαϊούλι με δαπάνη του οποίου επισκευάστηκε ο Ακροκόρινθος,

απαλλάχθηκαν οι Κορίνθιοι από χρηματικές οφειλές προς το βασιλικό ταμείο, αλλά και από τις φεουδαλικές υποχρεώσεις τους, πλην εκείνων που κατοικούσαν στα σύνορα της Κορινθίων. Τέλος, μαρτυρείται ότι μέχρι το 1358 η Κόρινθος ήταν έδρα του Λατίνου αρχιεπισκόπου, ενώ άλλες μαρτυρίες της εποχής μιλούν για την τέλεση ιππικών αγώνων στο χώρο της αρχαίας Ισθμίας, στους οποίους ελάμβαναν μέρος περισσότεροι από 1000 ιππότες και βαρώνοι.

Μετά το θάνατο του Ατζαϊουόλι η Κορινθία πέρασε στην κυριαρχία του θετού του γιου, Νέριου, ο οποίος απέβη βικάριος (επίτροπος) της Κορίνθου και των Βασιλικών (Αρχαία Σικυών). Η διοίκησή του περιελάμβανε τα κορινθιακά παράλια έως και τον Ισθμό. Κατά το έτος 1367, έγινε κυρίαρχος και στην καστελλανία της Κορίνθου αποσπώντας την -ως αντίτιμο λόγω ανεξόφλητου δανείου- από τον Άγγελο, πραγματικό γιο του Νικολάου. Κατά την εποχή αυτή, πραγματοποιήθηκαν πλείστοι εποικισμοί Αλβανών στην περιοχή της Κορινθίων, σύμφωνα με την επιθυμία του Νέριου. Το 1394 ο Νέριος πέθανε και με τη διαθήκη άφηνε τα κάστρα των Βασιλικών (Αρχαία Σικυών) και της Κορίνθου στην κόρη του Φραντσέσκα, σύζυγο του Καρόλου Τόκκου, παρά το γεγονός ότι τα είχε υποσχεθεί στο σύζυγο της δεύτερης κόρης του, Θεόδωρο Παλαιολόγο. Ο τελευταίος, μη αποδεχθείς τη διαθήκη, κατέλαβε με ισχυρό στρατό τα φρούρια της βαρωνείας της Κορίνθου, πλην του Ακροκορίνθου, του οποίου το φρούριο κατείχαν οι εκτελεστές της διαθήκης. Ο Τόκκος κατάφερε με δόλιο τρόπο να αποκτήσει την κυριαρχία του Ακροκορίνθου, ο Θεόδωρος τότε επιτέθηκε ξανά και πιθανόν η διαμάχη να συνεχιζόταν, εάν η τουρκική απειλή δεν τους ανάγκαζε να συμβιβαστούν. Έτσι, το 1395 ο Ακροκόρινθος περιήλθε στην κυριότητα του Θεόδωρου. Το 1400, ο Θεόδωρος Παλαιολόγος, αντιλαμβανόμενος ότι οι δυνάμεις του δεν ήταν δυνατόν να αναχαιτίσουν την τουρκική προέλαση, πούλησε (θεωρώντας ότι έτσι προστάτευε) την Κόρινθο μαζί με άλλες περιοχές στους Ιωαννίτες, ιππότες της Ρόδου. Η σθεναρή αντίσταση, όμως, των κατοίκων στην κυριαρχία των ιπποτών, ανάγκασε τον Θεόδωρο να ακυρώσει την πώληση, το 1404. Την ίδια εποχή συστήνεται το δεσποτάτο του Μυστρά, με άρχοντα τον Θεόδωρο Α' Παλαιολόγο και η Κορινθία ανήκει πλέον σ' αυτό. Το 1407, ο Θεόδωρος πεθαίνει και ο τότε

αυτοκράτορας του Βυζαντίου Μανουήλ Β' Παλαιολόγος καθιστά δεσπότη τον ανήλικο γιο του, Θεόδωρο Β'. Τον νεαρό δεσπότη συνοδεύει ο Μεγαδούκας Μανουήλ Φραγκόπουλος, ο οποίος αποβιβάζεται, το Μάρτιο του 1415, στις Κεχρεές και διατάσσει την ανέγερση του Εξαμίλιου τείχους. Οι εργασίες διήρκεσαν 25 μέρες, ενώ για τη συντήρησή του διατάζει φόρο το "Φλωριάτικον". Το τείχος καταστράφηκε μερικά χρόνια αργότερα, το 1423, από τους Τούρκους, κατά την επιδρομή του Τουραχάν στην Πελοπόννησο.

Από το 1427 έως το 1430, μέσα από διάφορες συγκρούσεις με τους τελευταίους Φράγκους της Πελοποννήσου, αλλά και τον κίνδυνο της τουρκικής εισβολής ή επιδρομής, το δεσποτάτο του Μυστρά βρίσκεται με τρεις άρχοντες, τους αδελφούς Θεόδωρον Β', Κωνσταντίνο και Θωμά Παλαιολόγο. Το 1443 ο Θεόδωρος αποχωρεί και στη μοιρασιά μεταξύ Κωνσταντίνου και Θωμά, η Κορινθία περιέρχεται στη δεσποτεία του πρώτου. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, διορατικός και δραστήριος όπως ήταν, φρόντισε αμέσως να επισκευάσει τα μισοκατεστραμμένα τείχη του Ισθμού (1444) και εν συνεχεία εξεστράτευσε προς τη Στερεά Ελλάδα, πετυχαίνοντας απανωτές νίκες, πράγμα που ανησύχησε τους Τούρκους και το σουλτάνο, Μουράτ το Β'. Έτσι, το φθινόπωρο του 1446, ο Μουράτ έφτασε στα Μεγάλα Δερβένια των Γερανείων, με 60.000 στρατό, έτοιμος να χτυπηθεί με τον Κωνσταντίνο, που είχε οχυρωθεί πίσω από τον καλοτυχισμένο Ισθμό. Παρά τη σθεναρή και ηρωική αντίσταση του Κωνσταντίνου, ο Μουράτ κατάφερε, στις 7 Δεκεμβρίου, να καταστρέψει τα τείχη του Ισθμού και να προελάσει στην Κορινθία, καταστρέφοντας και λεηλατώντας την Κόρινθο και τη Σικυώνα, ενώ οι γενίτσαροι προέβαιναν σε σφαγή του πληθυσμού. Ο Παλαιολόγος, μαζί με τον αδελφό του Θωμά, ίσα που πρόλαβαν να διαφύγουν στη Σολυγεία, για να σωθούν. Ήταν η πρώτη φορά, που η Κορινθία ερχόταν αντιμέτωπη με το τουρκικό γιγατόνι. Τελικώς, τον ίδιο χειμώνα ο Μουράτ έκλεισε ειρήνη με τον Κωνσταντίνο, αφού τον υποχρέωσε να πληρώνει φόρους και εγκατέλειψε την Πελοπόννησο καταστρέφοντας το Εξαμίλιο τείχος. Μετά το θάνατο του Ιωάννη Η' Παλαιολόγου, ο Κωνσταντίνος τον διαδέχθηκε στην αυτοκρατορία, ως Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος και η Κορινθία περιήλθε, πλέον, στη δεσποτεία του αδελφού του, Δημητρίου. Το 1452, σε δεύτερη προέλαση των

Τούρκων στην Πελοπόννησο, υπό τον Τουραχάν και τους γιους του Αχμέτ και Αμάρ και κατά την επιστροφή τους προς τον Ισθμό, ο φρούραρχος του Ακροκορίνθου Ματθαίος Ασάνης παράταξε στρατεύματα στα Δερβενάκια και πέτυχε μεγάλη νίκη, αιχμαλωτίζοντας, μάλιστα, τον γιο του Τουραχάν, Αχμέτ. Το Μάιο του 1453, όμως, η Βασιλεύουσα έπεσε στα χέρια του Μωάμεθ Β' του Πορθητή. Στις 15 Μαΐου του 1458, ο Μωάμεθ ο Β' με πρόφαση τη μη έγκαιρη πληρωμή φόρων από το Θωμά Παλαιολόγο, εισέβαλλε στην Πελοπόννησο και πολιορκήσε την Κόρινθο. Με έκπληξη, διαπίστωσε πως δεν είναι εύκολη η κατάληψη του κάστρου του Ακροκορίνθου και αφήνοντας στο πόδι του τον Μαχμούτ Πασά προχώρησε στο εσωτερικό του Μοριά. Αξιομνημόνευτη είναι η αντίσταση που συνάντησε στον Ταρσό του Φενεού, αλλά και στο οχυρό του Πολυφεγγίου της Νεμέας. Το καλοκαίρι του ιδίου έτους, επέστρεψε στον Ακροκόρινθο, όπου η πολιορκία συνεχιζόταν. Ο Μωάμεθ, διαπιστώνοντας ότι δεν μπορούσε να καταβάλει με τα όπλα τους εγκλείστους, άφησε το λιμό και την έλλειψη τροφών να του "παραδώσουν" το φρούριο. Έτσι, ο φρούραρχος Ασάνης συνθηκολόγησε την παράδοσή του, την 6η Αυγούστου 1458. Έκτοτε, η Κορινθία, όπως και όλη η Πελοπόννησος, περιήλθε σε τουρκική κατοχή. Παρόλα αυτά, οι Βενετοί που πάντα έβλεπαν με καλό μάτι την κατοχή του Μοριά, βρίσκονταν σε διαρκή διαμάχη με τους Τούρκους -παρά τις διαρκείς υπογραφές ειρήνης. Στα πλαίσια αυτών των διενέξεων, τον Αύγουστο του 1463 Ενετοί, Έλληνες και Αλβανοί κατέλαβαν τον Άγιο Βασίλειο, ενώ ο Ενετικός στόλος κατέπλεε στις Κεχρεές και στη συνέχεια οχύρωσαν τον Ισθμό, με σκοπό να αποκλείσουν τους Τούρκους της Κορίνθου, από πιθανή βοήθεια. Στις 20 Οκτωβρίου δόθηκε μάχη κάτω από τον Ακροκόρινθο, αλλά λίγες μέρες αργότερα, φοβούμενοι τα ισχυρά τουρκικά στρατεύματα, που κατευθύνονταν εναντίον τους, έλυσαν την πολιορκία και αποσύρθηκαν στο Ναύπλιο. Το Δεκέμβριο του 1481, ο Μέξας Μπουζίκης εισέβαλλε στην Κόρινθο, έσφαξε τον βοεβόδα και αποκόμισε λάφυρα. Στις 7 Αυγούστου του 1687, ο Ενετός αρχιστράτηγος Μοροζίνης κατέλαβε την Κόρινθο μισοκατεστραμμένη, ενώ το καλοκαίρι του 1692 οι Τούρκοι προήλασαν στον Ισθμό και κατέκαψαν την πόλη και πολιορκήσαν χωρίς επιτυχία τον Ακροκόρινθο. Τελικώς, μετά και τον τρίτο Βενετοτουρκικό πόλεμο

με τη συνθήκη του Κάρλοβιτς (1699), η Πελοπόννησος αποδόθηκε στους Βενετούς κι έτσι και στην Κορινθία, όπως και σε όλο το Μοριά, άρχισε η δεύτερη Ενετοκρατία, που κράτησε μέχρι το 1715, όταν στις 10 Ιουνίου ο Σερασκέρης Μεγάλος Βεζύρης στρατοπέδευσε, με πλήθος στρατού, στο Σολύγειο λόφο και πολιορκήσε τον Ακροκόρινθο. Το κάστρο παραδόθηκε πολύ γρήγορα, με συνθηκολόγηση την 20η Ιουλίου κι έκτοτε η Κορινθία περιήλθε και πάλι στα χέρια των Τούρκων.

Νεότερη ιστορία 1821 μ.Χ. - 1830 μ.Χ.

Λίγο πριν ξεσπάσει επίσημα η επανάσταση του '21, αρχές του έτους, η οικογένεια των προκρίτων Νοταράδων, που διατηρούσε στενές σχέσεις με τον Τούρκο διοικητή της πόλεως Χουσεΐν Κιαμίλμπεη, αντιδρούσε έντονα στην ιδέα της Επανάστασεως. Έτσι, ο Σωτηράκης Νοταράς, παρά το γεγονός ότι είχε ειδοποιηθεί από τον ηγούμενο του Αγίου Γεωργίου του Φενεού, Ναθαναήλ, να μην υπακούσει στην πρόσκληση των Τούρκων και να μην πάει στην Τριπολιτσά, ξεκινά για την πόλη, ενώ ο Ανδρικός Νοταράς, αφού έστειλε επιστολή στον Ναθαναήλ, όπου τον συμβούλευε να εμποδίσει κάθε εκδήλωση επαναστάσεως, δέχθηκε να πάει ως όμηρος στον πύργο του Κιαμήλ Μπέη. Εν τω μεταξύ, από την αρχή του έτους, στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στο Φενεό, έχει συσταθεί το αρχηγείο της Φιλικής Εταιρείας, υπό τον ηγούμενο Ναθαναήλ, με τη συνδρομή των ηγουμένων της Παναγίας του Βράχου Νεμέας Δανιήλ Παμπούκη και των Ταξιαρχών Αμβρόσιο Σιναιΐτη. Στις συσκέψεις, που σκοπό είχαν την οργάνωση της επανάστασης, πήραν μέρος οι οπλαρχηγοί της Κορινθίων, Γκολφίνος Πετιμεζάς, Αναγνώστης Κορδής, Χρήστος Ζαχολίτης, Αναγνώστης Μπελίσης, Αναγνώστης Μπισμπίκης^ οι κλεφτοκαπεταναίοι σύντροφοι του Κ. Κολοκοτρώνη, Αναγνώστης Οικονομόπουλος, Παπα-Γεώργιος Νίκας αρχηγός της Καστανιάς, Παπα-Θανάσης Πιτσούνης αρχηγός της Βόχας, καπετάν Γιώργος Δανόπουλος της Νεμέας, Παναγιωτάκης Γεραρής της Ζάχολης, ο ηγούμενος του μοναστηριού του Προφήτη Ηλία, Γερμανός και άλλοι φιλικοί, όπως οι Οικονομαίοι της Γκούρας, ο Σακελλάριος από τα Καλύβια, ο Γεωργάκης Μιχαήλ από τη Σολυγεία. Στις 14 Μαρτίου του 1821, στον Άγιο Γεώργιο της Ζάχολης έγινε

πανηγυρική δοξολογία και υψώθηκε η σημαία της Επανάστασης, με τα χαρακτηριστικά σύμβολα της Φιλικής Εταιρίας. Την επομένη, ο Γ. Δανόπουλος, οπλαρχηγός της Νεμέας, σκότωσε στα Δερβενάκια τον τάταρη της Κορίνθου, ενώ, ταυτόχρονα, ο Γκολφίνος Πετμεζάς σκότωσε στο Λιόντι τον εισπράκτορα του Κιαμίλμπεη. Την ίδια μέρα, συγκεντρώθηκαν στην Περαχώρα οι Φιλικοί πρόκριτοι, στα Δερβενοχώρια αποφασίστηκε η επανάσταση και η συγκέντρωση οπλοφόρων στα Μεγάλα Δερβένια των Γερανείων. Εν τω μεταξύ, στην ορεινή Κορινθία (Φενεό και Ζάχολη) επικρατούσε αναβρασμός και τα επαναστατικά επεισόδια πύκνωναν. Οι Κορίνθιοι ζήτησαν, τότε, από τους Καλαβρυτινούς αγωνιστές να στείλουν αρχηγό, αφού ο Πανούτσος Νοταράς είχε αρνηθεί να ηγηθεί της Επανάστασης. Έτσι, στην Κορινθία κατέφθασαν οι Πετμεζαίοι και ο Παπανίκας και, αφού συγκέντρωσαν όλους τους αποφασισμένους άντρες, ξεσήκωσαν την περιοχή. Στις 27 του μηνός άρχισε η πολιορκία των Τούρκων του Ακροκορίνθου, των οποίων όμηρος παρέμενε ο Ανδρικός Νοταράς. Εν τω μεταξύ, οι Περαχωρίτες, που από τις 23 Μαρτίου είχαν επαναστατήσει υπό το Γιάννη Χατζή Μελέτη και είχαν στήσει στρατόπεδο στην Περαχώρα, ήλθαν προς ενίσχυση των πολιορκούντων, ενώ οι Δερβενοχωρίτες στρατοπέδευαν στο Εξαμίλι, κλείνοντας έτσι τον Ισθμό και καθιστώντας την πολιορκία του κάστρου ακόμη ισχυρότερη. Στις 22 Απριλίου, ο Κεχαγιάμπεης πέρασε την έρημη από κατοίκους Βόχα, στρατοπέδευσε στο Λέχαιο, ενώ στρατιωτικά του τμήματα, πέρασαν στις Κεχρεές για να κυκλώσουν την Κόρινθο. Η Νουρή Χανούμ, μητέρα του Κιαμήλ, διέταξε το θάνατο του Ανδρικού Νοταρά και η εντολή της εκτελέστηκε αμέσως. Ο Κεχαγιάμπεης κατάφερε, τελικά, να λύσει την πολιορκία, ανέβηκε στο κάστρο στις 23 Απριλίου, άφησε ενισχύσεις, έκαψε την Κόρινθο και προχώρησε προς τον αργολικό κάμπο. Η πολιορκία επανασυστήθηκε, αλλά μέχρι το φθινόπωρο παρέμεινε χαλαρή και οι Τούρκοι πέτυχαν με επιθετικές εξόδους την εύρεση τροφής. Στις 8 Οκτωβρίου, ο Νικόλαος Χριστοδούλου Σολιώτης διορίστηκε νέος αρχηγός της πολιορκίας και η πρώτη του επιχείρηση ήταν η κατάληψη του οχυρού του Πεντεσκουφίου, από όπου μόνο μπορούσε να προσβληθεί ο Ακροκόρινθος, ενώ απέκοψε τις ανεφοδιαστικές οδούς των Τούρκων. Έτσι, η απελπισμένη προσπάθεια της

14ης Νοεμβρίου για ανεφοδιασμό των έγκλειστων, απέτυχε οικτρά, στοίχισε μάλιστα στους Τούρκους πολλά θύματα και βύθισε τους πολιορκούμενους στην απελπισία. Η έλλειψη τροφίμων, οι επιδημίες που άρχισαν να τη συνοδεύουν, αλλά και η ψυχολογική επίδραση της πτώσης της Τριπολιτσάς και της αιχμαλωσίας του Κιαμίλμπεη, ανάγκασαν την Νουρή Χανούμ να ζητήσει από τους Έλληνες, να φέρουν το γιο της στο στρατόπεδο, για να συνεννοηθεί μαζί του την παράδοση του φρουρίου. Έτσι, όταν, ο Υψηλάντης έλαβε την πρόσκληση των Κορινθίων για να μεταβεί με τον μπέη στην Κόρινθο, συγκάλεσε στις 10 Δεκεμβρίου του 1821 συμβούλιο με τα μέλη της Γερουσίας, όπου αποφασίστηκαν οι βασικοί όροι παράδοσης του φρουρίου. Στις 12 Δεκεμβρίου, ο Υψηλάντης με τους Πετρόμπεη, Κρεββατά, Αναγνωσταρά, Παπαφλέσσα, Χριστόπουλο και Κορίνθου Κύριλλο έφτασε στην Κόρινθο, όπου ενώθηκε με τον Κολοκοτρώνη, που ήταν ήδη εκεί από τις 9 Δεκεμβρίου, ενώ στις 14 Δεκεμβρίου έφτασε και ο Κιαμίλμπεης, ο οποίος φαινόταν, πια, μάλλον απρόθυμος να παραδώσει το κάστρο, ενώ παράλληλα αρνούταν να αποκαλύψει πού ήταν κρυμμένοι οι θησαυροί του.

Αρχές Ιανουαρίου του 1822, η πείνα και οι κακουχίες είχαν εξαντλήσει τους Τούρκους. Έτσι, στις 10 του μηνός, Αλβανοί και Λαλαίοι έγκλειστοι συμφωνούν να παραδώσουν τα όπλα τους και να φύγουν για τη Ρούμελη ασφαλείς. Μετά από αυτό, στις 14 Ιανουαρίου, ο Κιαμίλμπεης αναγκάστηκε να παραδώσει το φρούριο, χωρίς, όμως, να αποκαλύψει πού είχε κρυμμένους τους θησαυρούς του. Μετά την παράδοση του Κάστρου, στην Κόρινθο εγκαταστάθηκαν τα γραφεία της "Προσωρινής Διοικήσεως" και η "Εθνική βουλή" στο μέγαρο του πρόκριτου και Γερουσιαστή Θεοχάρη Ρέντη, ενώ στο ίδιο μέγαρο έγιναν οι εγκαταστάσεις του πρώτου Νομισματοκοπείου και του πρώτου Τυπογραφείου, που τύπωσε το Πρώτο Σύνταγμα και την περίφημη "Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας". Τον Ιούνιο του 1822, ο πασάς της Λάρισας Δράμαλης, ανέλαβε να καταστείλει την επανάσταση. Έτσι, αφού, κατάφερε να συγκεντρώσει 25.000 άνδρες, στις 6 Ιουλίου, χωρίς να συναντήσει ιδιαίτερη αντίσταση έφτασε στην Κόρινθο και εκμεταλλευόμενος τους κακούς χειρισμούς των Ελλήνων, στις 8 Ιουλίου έγινε κύριος του Ακροκορίνθου, ενώ στις 12 Ιουλίου, αφού άφησε λίγους άνδρες στο κάστρο, έφθασε έξω από το

Άργος, προελαύνοντας προς την Αργολίδα. Τέλος του μήνα, ο Δράμαλης, κουρασμένος από την πολιορκία του Άργους, αποφάσισε να γυρίσει στην Κόρινθο, προσπάθησε, ωστόσο, να παραπλανήσει τους Έλληνες, πως πήγαινε προς την Τριπολιτσά. Ο Κολοκοτρώνης, όμως, δεν έπεσε στην παγίδα και οχύρωσε τα Δερβενάκια, σίγουρος ότι ο τουρκικός στρατός θα περνούσε από κει. Εν τω μεταξύ, στο Αγιονόρι είχε στρατοπεδεύσει εκείνες τις ημέρες ο Νικηταράς και οι Φλεσσαίοι. Την άλλη μέρα το πρωί, οι σκοπιές των γύρω λόφων ειδοποίησαν πως οι Τούρκοι κατευθύνονταν προς το Δερβενάκι. Ήταν το μεσημέρι της ίδιας μέρας (26 Ιουλίου), όταν η εμπροσθοφυλακή της στρατιάς του Δράμαλη έφτασε στο Παληόχανο και, αφού ο Κολοκοτρώνης περίμενε να μαζευτεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερος όγκος του στρατεύματος στα στενά, διέταξε, γενική επίθεση. Πανικόβλητοι οι Τούρκοι προσπάθησαν να ξεφύγουν προς την περιοχή του Αγίου Σώστη, όμως, εκεί βρέθηκαν εγκλωβισμένοι ανάμεσα στα πυρά των Ελλήνων, αφού τους περίμενε ο Νικηταράς και σύμφωνα με τις μαρτυρίες έγινε αληθινή σφαγή. Η τρομερή καταστροφή ανάγκασε το Δράμαλη να αποσυρθεί στην Τίρυνθα, ενώ ο Νικηταράς με τον Παπαφλέσσα πήγαν στο Αγιονόρι. Τη νύχτα της 27ης προς 28η Ιουλίου, ο Δράμαλης αποφάσισε, μέσω της οδού του Αγιονορίου και κατόπιν μέσω Κλένιας, να φτάσει στην Κόρινθο. Το σχέδιο του, όμως, διαφοροποιήθηκε και κινήθηκε προς το Στεφάνι κι από κει προς τον Άγιο Βασίλειο, για να χτυπήσει το Νικηταρά, που ήταν περισσότερο απομονωμένος. Ταυτόχρονα, στο δρόμο του Αγιονορίου έστειλε μικρή δύναμη του στρατού, για να απασχολήσει τους Φλεσσαίους να μην προστρέξουν σε βοήθεια του Νικηταρά. Μετά από μικρή υποχώρηση του ελληνικού στρατού, ο Δράμαλης στράφηκε προς το στενό, που από το Στεφάνι οδηγούσε στο Αγιονόρι. Τότε, συνέβη η μεγαλύτερη καταστροφή των Τούρκων, αφού ο Νικηταράς τους πρόλαβε και η στρατιά του Δράμαλη βρέθηκε ανάμεσα σε δύο πυρά. Ο Δράμαλης μόλις που κατάφερε να διαφύγει στην Κόρινθο. Ο Κολοκοτρώνης με τους άλλους οπλαρχηγούς αποφάσισαν, στις 30 Ιουλίου, να πολιορκήσουν το Δράμαλη στην Κόρινθο και να αποκόψουν κάθε έξοδο του, προς τη δυτική Πελοπόννησο ή προς τη Στερεά. Η κατάληψη επίκαιρων σημείων στο Σούλι και στο Βασιλικό, στον Άγιο Σώστη και στον Άγιο Βασίλειο,

στην Κλένια και στα Μεγάλα Δερβένια των Γερανείων, οργανώθηκε συστηματικά. Στις 7 και 12 Αυγούστου ο Δράμαλης, μετά την μερική ανασύνταξη των δυνάμεων του, δοκίμασε να σπάσει τον κλοιό, κατευθύνθηκε προς το Κιάτο και το Βασιλικό και στις 20 Αυγούστου συγκρούστηκε με τους Έλληνες, λίγο έξω από το Κιάτο. Η προσπάθειά του απέτυχε, παρά τις απώλειες που υπέστησαν οι Έλληνες, αφού τότε φονεύθηκε ο Αναγνώστης Πετμεζάς και ο δεκαεπτάχρονος γιος του, Σωτήρης. Νέα επιχείρηση, του απελπισμένου πια Δράμαλη, προς την Κλένια απέτυχε επίσης, ενώ γύρω στα τέλη Σεπτεμβρίου, η τελευταία του προσπάθεια, προς τη Μεγαρίδα, απέτυχε από ξηράς και θαλάσσης, ταυτόχρονα. Τέλη Οκτωβρίου ή Νοεμβρίου ο τούρκος Πασάς πέθανε από τη λύπη του, εγκλωβισμένος στο κάστρο του Ακροκορίνθου.

Τα υπολείμματα της μεγάλης στρατιάς του Δράμαλη (3.500 - 4.000 άτομα) με επικεφαλής τον Ντελή Αχμέτ πήραν τον παραλιακό δρόμο Κορίνθου - Βόσπιτσας για να φθάσουν στην Πάτρα. Στις 4 Ιανουαρίου 1823 την πορεία τους παρακώλυσαν συστηματικά οι Ζαχολίτες με τον οπλαρχηγό Π. Γεραρή στη θέση "Μαύρα Λιθάρια" και τελικά, συνεργαζόμενοι με τους καλαβρυτινούς οπλαρχηγούς, εγκλωβίσανε και εξουδετέρωσαν ολοσχερώς τους Τούρκους. Μόλις 800 άνδρες περισώθηκαν στα πλοία του Γιουσούφ Πασά. Αρχές Ιουλίου του 1823, η πολιορκία του Ακροκορίνθου συνεχίζεται υπό τον Ιωάννη Νοταρά, μέχρι τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, οπότε οι έγκλειστοι ζητούν τον Κολοκοτρώνη, για να διαπραγματευτούν την παράδοσή τους. Ο Ακροκόρινθος παραδόθηκε οριστικά στους Έλληνες το μεσημέρι της 26ης Οκτωβρίου 1823 κι έκτοτε έμεινε ελληνικός. Το πρώτο εξάμηνο του 1824, η πολιτική κρίση που υπέβασκε από την αρχή του Αγώνα, εξελίχθηκε σε εμφύλιο πόλεμο, με αντιμαχόμενους από τη μία τους σημαντικότερους στρατιωτικούς της Πελοποννήσου, με επικεφαλής τον Κολοκοτρώνη και από την άλλη τον κύκλο του Μαυροκορδάτου. Έτσι, το Μάρτιο του ίδιου έτους, οι Νοταραίοι, Πανούτσος και Ιωάννης, πολιορκήσαν μαζί με άλλους οπλαρχηγούς τον Ακροκόρινθο. Ο Γενναίος Κολοκοτρώνης, που έτρεξε σε βοήθεια του φρούραρχου Χελιώτη, δεν κατάφερε να προσφέρει τα αναμενόμενα, αφού οι περισσότεροι οπλαρχηγοί του βρίσκονταν σε μυστικές

συνεννοήσεις με τους Κουντουριωτικούς και έτσι αναγκάστηκε να επιστρέψει στο Κλημέντι, όπου είχε το στρατόπεδό του. Στις 19 Μαρτίου, μετά από τις ασφυκτικές πιέσεις των πολιορκητών, ο Χελιώτης παρέδωσε το Κάστρο στους Νοταραίους, οι οποίοι όρισαν φρούραρχο τον Γ. Κίτσο. Στο τέλος του ίδιου χρόνου, Ρουμελιώτες, που υπό τον Γκούρα κατέβηκαν μετά από πρόσκληση του Κωλέττη στην Πελοπόννησο, διέπραξαν αγριότητες και λεηλασίες στην Κορινθία, κυρίως στα Τρίκαλα, σαν να ήταν εχθρική χώρα. Εν τω μεταξύ, μεσούσης της διχόνοιας και του αλληλοσπαραγμού, στις 12 Φεβρουαρίου του 1825, ο Ιμπραήμ Πασάς φτάνει με τον Αιγυπτιακό στόλο στη Μεθώνη και κάνει απόβαση. Ληλατώντας και καταστρέφοντας, προελαύνει στην Πελοπόννησο και αναγκάζει -επιτέλους- τους Έλληνες να μονιάσουν, για να αντιμετωπίσουν τον καινούριο κίνδυνο. Ο Κολοκοτρώνης ελευθερώνεται από τη φυλακή κι αναλαμβάνει "Γενικός Αρχιστράτηγος της Πελοποννήσου". Ο Γέρος του Μοριά, με το σύνθημα "Τσεκούρι και φωτιά στους προσκυνημένους", αντιδρά δυναμικά και εγκαθιστά το κινητό Στρατηγείο του σε διάφορα σημεία της Κορινθίων (στον Άγιο Γεώργιο της Νεμέας, στο Ζευγολατιό της Βόχας, στο Κλημεντοκαίσαρι, στην Καστανιά, στον Άγιο Γεώργιο του Φενεού και στην Ζάχολη) εφαρμόζοντας κλεφτοπόλεμο. Τα κορινθιακά στρατεύματα έχουν οχυρώσει τα Δερβενάκια, ενώ ο Ακροκόρινθος παραμένει στα ελληνικά χέρια. Ο Ιμπραήμ, ωστόσο, πέρασε με τις στρατιές του από τη Στυμφαλία, το Φενεό και τη Ζάχολη προκαλώντας μεγάλες καταστροφές. Μάλιστα, το 1826, άντρες του Ιμπραήμ προερχόμενοι από το Φενεό και κατευθυνόμενοι προς το Δερβένι, πυρπόλησαν τη Ζάχολη. Τελικώς, μετά τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, τον Οκτώβριο του 1827, η στρατιά του Ιμπραήμ διαλύθηκε και η Πελοπόννησος, μαζί και η Κορινθία, απελευθερώθηκαν οριστικά και απετέλεσαν τον πυρήνα του πρώτου ελληνικού κράτους, του οποίου η απόλυτη ανεξαρτησία αναγνωρίστηκε, επίσημα, στις 22 Ιανουαρίου του 1830, με το πρωτόκολλο του Λονδίνου.

1.1.3 Αρχαιολογικά μνημεία και Αξιοθέατα

Αρχαία Κόρινθος

Ο περίφημος και επιβλητικός, ακόμη και σήμερα, αρχαϊκός ναός του Απόλλωνα, με τους μονολιθικούς δωρικούς κίονες από τους οποίους εφτά παραμένουν όρθιοι σε περίοπτη

Εικόνα 1 Ο ναός του Απόλλωνα

θέση πάνω από τα ερείπια της αγοράς. Οι δωρικοί κίονες του πτερού ήταν 6 στις στενές πλευρές και 15 στις μακρές. Για τη στήριξη της οροφής υπήρχαν και εσωτερικές κιονοστοιχίες κατά μήκος του αρκετά επιμήκους σηκού, ο οποίος ήταν χωρισμένος σε δύο δωμάτια και επιπλέον σε πρόναο και οπισθόδομο που είχαν στην πρόσοψή τους ανά δύο κίονες ανάμεσα σε παραστάδες. Ο ναός χτίστηκε περί το 530 π.Χ. Η αγορά είχε μορφή ορθογωνίου και διαστάσεις 160 μέτρα μήκος και 70 πλάτος. Τα κυριότερα κτίσματα που την περιβάλλουν είναι η νότια στοά, που σχηματίζεται από σειρά ομοιόμορφων καταστημάτων, καθένα από τα οποία ήταν χωρισμένο σε δύο δωμάτια. Μπροστά στα καταστήματα υπάρχει διπλή σειρά κιονοστοιχίας.

Αρχαία Αγορά

Η εξωτερική ήταν δωρική, ενώ η εσωτερική ιωνική. Ανάμεσα σ' αυτή τη στοά παρεμβάλλεται το βουλευτήριο. Άλλη σειρά καταστημάτων της αγοράς είναι τα κεντρικά καταστήματα με το "βήμα του Αποστόλου Παύλου" ανάμεσά τους και μία άλλη σειρά είναι τα βορειοδυτικά

Εικόνα 2 Η Πειρήνη κρήνη

καταστήματα, που περιλαμβάνουν το

χαρακτηριστικό τοξωτό

οικοδόμημα ανάμεσά τους. Αφήνοντας την αγορά και κατεβαίνοντας τα μνημειακά σκαλοπάτια των προπυλαίων, προσεγγίζουμε την οδό Λεχάιου. Κοντά της βρίσκεται η Πειρήνη κρήνη με τα έξι

Εικόνα 3 Το ωδείο της αρχαίας Κορίνθου

ανοίγματα (τους χώρους που μοιάζουν σα σπηλιές), όπως μας λέει ο Πausanias. Ενδιαφέρουσα είναι και η κρήνη Γλαύκη, σκαλισμένη σε βράχο. Έξω από τον κυρίως αρχαιολογικό χώρο επισκέψιμα είναι τα εξής μνημεία: Το Ωδείο, το οποίο κατασκευάστηκε στο τέλος του 1ου αιώνα μ.Χ., ανακαινίστηκε από τον Ηρώδη τον Αττικό και δημιουργήθηκε τότε η αυλή του με στοές γύρω, η οποία έφερε το ωδείο πλησιέστερα στο θέατρο. Αυτό βρίσκεται λίγο χαμηλότερα. Βεβαιώθηκαν ίχνη ενός παλιότερου θεάτρου του τέλους του 5ου π.Χ. αιώνα με ξύλινη σκηνή. Τον 3ο π.Χ. αιώνα το θέατρο αποκτά χτιστή σκηνή. Το κοίλο του (κερκίδες) υπολογίζεται πως ήταν χωρητικότητας 18.000 θεατών. Στην αρχή του 3ου μ.Χ. αιώνα η ορχήστρα μετατράπηκε σε ρωμαϊκή αρένα για θηριομαχίες. Βόρεια του θεάτρου εντοπίζονται λείψανα του γυμνασίου. Τέλος, το Ασκληπιείο κοντά στην πηγή Λέρνα. Η ανασκαφή έδειξε πως το Ασκληπιείο είναι σκαλισμένο κατά το μεγαλύτερο μέρος στο βράχο. Ο ναός είχε διαστάσεις 14,93x8,32 μέτρα με σηκό και πρόναο με τέσσερις δωρικούς κίονες μπροστά. Στον Ακροκόρινθο,

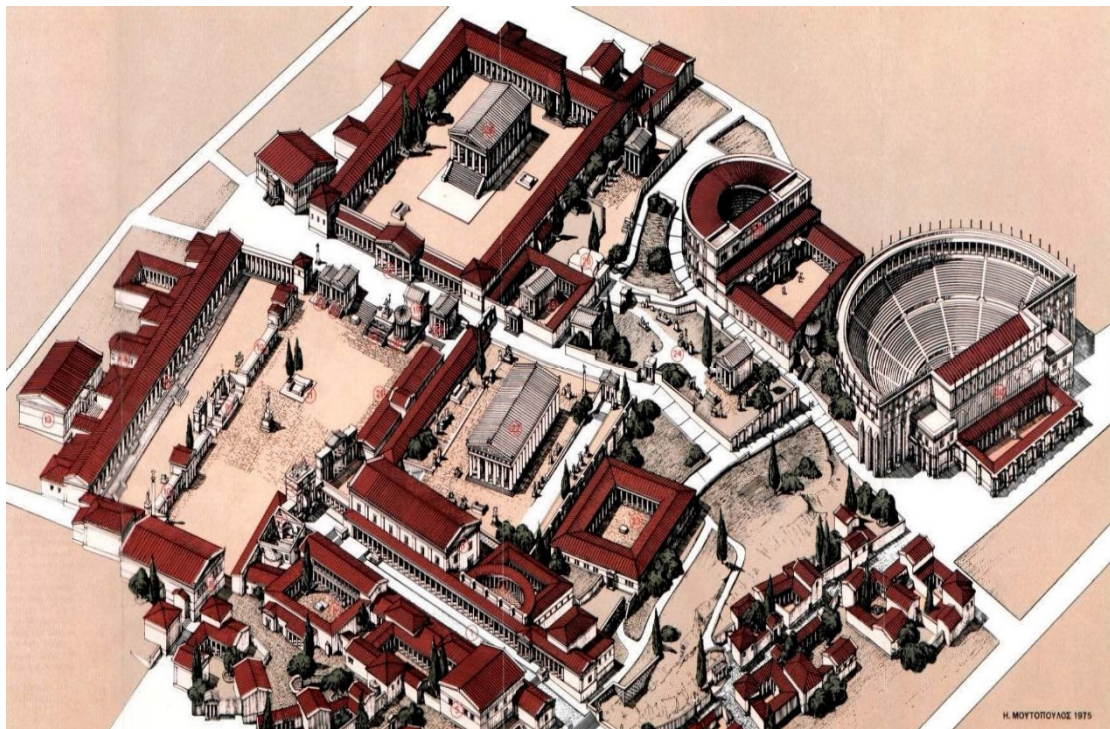
Εικόνα 4 Ακροκόρινθος

το κάστρο της Κορίνθου, οι ανασκαφές ξεκίνησαν το 1961 από την Αμερικανική αρχαιολογική Σχολή. Επειδή το κάστρο ήταν σε διαρκή χρήση από την πρώιμη αρχαιότητα μέχρι και πρόσφατα, τα κατά καιρούς κτίσματα έχουν

αποδομηθεί και αναδομηθεί διαφορετικά πολλές φορές, ενώ το οικοδομικό υλικό έχει χρησιμοποιηθεί πολλές φορές για να καλύψει τις ανάγκες των εποχών. Έτσι, τα ευρήματα της αρχαιότητας είναι πραγματικά πενιχρά, παρά το γεγονός ότι το οικοδομικό υλικό αυτής της εποχής είναι διάσπαρτο στο χώρο και ξαναχρησιμοποιημένο σε νεότερα κτίρια.

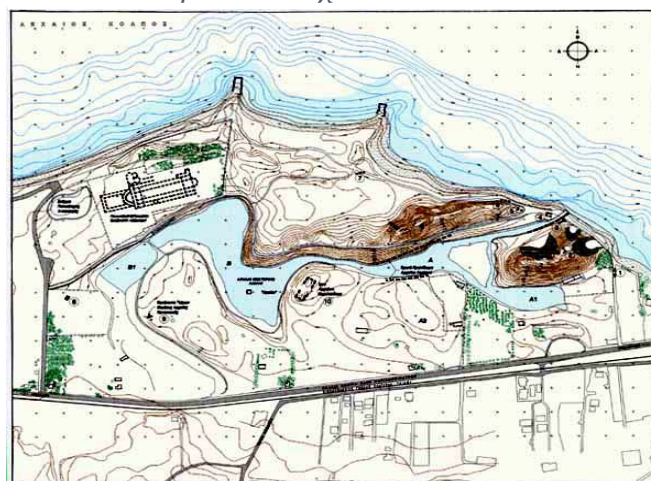
Εικόνα 5 Η αρχαία Κόρινθος

Αρχαίο λιμάνι Λεχαίου

Το λιμάνι του Λεχαίου, ήταν το βασικό λιμάνι - επίνειο της Αρχαίας Κορίνθου, ένα θαύμα τεχνογνωσίας και τεχνολογίας, που αντιγράφηκε από τους Καρχηδονίους αρχικά και τους Ρωμαίους στη συνέχεια. Πήρε το όνομά του από

Εικόνα 6 Το λιμάνι του Λεχαίου

τον Λέχη, γιό της Πειρήνης και του Ποσειδώνα. Βρίσκεται στον Κορινθιακό κόλπο και συνδεόταν με την πόλη της Κορίνθου με μακριά τείχη, συνολικού μήκους 2.300μ. Ανάμεσα στα τείχη, υπήρχε η διάσημη οδός του Λεχαίου. Το λιμάνι, που είχε δύο τμήματα, το εμπορικό και τον πολεμικό ναύσταθμο, ήταν εξ' ολοκλήρου τεχνητό. Είχε τρεις εσωτερικές λιμενολεκάνες και τρία εξωτερικά λιμάνια. Τα μπάζα από τις εκσκαφές, σωρεύτηκαν σε δύο λοφίσκους, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται οι εσωτερικές λιμενολεκάνες από τους ισχυρούς βόρειους ανέμους, οι οποίοι υπάρχουν ακόμα. Κατά μήκος των λιμανιών κατασκευάστηκαν πέτρινες προβλήτες, μόλοι, κυματοθραύστες, ράμπες, συνολικού μήκους 7χλμ, καθώς και μεγάλος αριθμός αποθηκών και άλλων λιμενικών εγκαταστάσεων για τους χιλιάδες τόνους εμπορευμάτων από και προ τις αποικίες της Κορίνθου και στα νοτιοδυτικά ένας τεράστιος αριθμός από ναυπηγικές εγκαταστάσεις, όπου ναυπηγούνται τριήρεις για λογαριασμό άλλων πόλεων-κρατών, δημιουργώντας την πρώτη ναυτική πολεμική βιομηχανία, η οποία προσομοιάζει της σημερινής. Η δυναμικότητα των ναυπηγείων αυτών ήταν αναμφίβολα αξιόλογη, αφού το 334 π.Χ. η Κόρινθος μπορεί να συνεισφέρει στον στόλο τού Μ. Αλεξάνδρου 160 πλήρως εξοπλισμένες τριήρεις, όταν η αντίστοιχη αθηναϊκή συνεισφορά είναι μόλις 20! Στην ευρύτερη περιοχή του λιμανιού, υπήρχε η Έπαυλη του Περίανδρου, όπου τοποθετείται το Συμπόσιο των Επτά Σοφών της Ελλάδας, και περικαλλής ναός της Αφροδίτης και του Ολύμπιου Δία. Το λιμάνι του Λεχαίου χρησιμοποιήθηκε αδιάκοπα από τον 7ο π.Χ. αιώνα έως και το 1955, δηλαδή για 2655 χρόνια!

Αρχαίο στάδιο Ισθμίων

Το στάδιο της Ισθμίας ήρθε στο φως από τον αμερικανό Αρχαιολόγο Oscar Broneer. Βρίσκεται ΝΔ του ναού του Ποσειδώνα και συγκεκριμένα ήρθε στο φως η αφετηρία του, όπου ήταν τοποθετημένη και η ύσπληγα, το ειδικό σύστημα αφέσεως των δρομέων, το οποίο ανακατασκευάστηκε και αποτελεί υπόδειγμα της πειραματικής αρχαιολογίας. Το στάδιο αυτό κατασκευάστηκε περίπου τον 4^ο π.Χ. αιώνα και κοντά στην αφετηρία του υπήρχε ο ναός του Παλαίμονα, προς τιμήν του οποίου καθιερώθηκαν οι αγώνες των Ισθμίων. Στη

συνέχεια, μετά την καταστροφή της Κορίνθου από του Ρωμαίους, κατασκευάστηκε καινούργιο στάδιο από το οποίο σώζονται ελάχιστα κατάλοιπα.

Εικόνα 7 Το αρχαίο στάδιο των Ισθμίων

Μουσείο Αρχαίας Κορίνθου

Το Μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου είναι ένα από τα μεγαλύτερα της Ελλάδος, όσον αφορά τον πλούτο και την ποιότητα των ευρημάτων που εκτίθενται. Το Μουσείο κατασκευάστηκε το 1930, αποτελείται από 4 αίθουσες και δύο στοές. Στον προθάλαμο υπάρχει ένα τμήμα από μωσαϊκό του 4^{ου} αιώνα π.Χ. με παράσταση δύο Γρυπών που μάχονται με ένα άλογο. Το μωσαϊκό αυτό, είναι ένα από τα παλαιότερα ελληνικά μωσαϊκά που έχουν βρεθεί. Ακόμα εκτίθεται μία σπάνια αρχαϊκή Σφίγγα του 6^{ου} π.Χ. αιώνα, σε άριστη σχεδόν κατάσταση, δείγμα ώριμης αρχαϊκής τεχνοτροπίας της Κορινθιακής σχολής. Υπάρχουν ακόμη πολύτιμα εκθέματα κεραμικής της γεωμετρικής, αρχαϊκής και κλασικής εποχής με εξαιρετικά δείγματα της πρωτοκορινθιακής κεραμικής, καθώς και πλούσια συλλογή από ρωμαϊκά ευρήματα, αγάλματα αυτοκρατόρων, χειρουργικά εργαλεία, σκεύη, νομίσματα.

Εικόνα 8 Το μουσείο της αρχαίας Κορίνθου

Λαογραφικό μουσείο

Το Λαογραφικό-Ιστορικό Μουσείο Κορίνθου ,Βάσου Πετροπούλου- Παν. Γαρταγάνη, είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, Κοινοφελές Ίδρυμα, το οποίο συστήθηκε το 1976, από την Αλκμήνη Γαρταγάνη-Πετροπούλου. Σκοπός του είναι η ανεύρεση, συντήρηση, έκθεση, και προβολή λαογραφικού και ιστορικού υλικού καθώς επίσης και η διάδοση των σχετικών γνώσεων και πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους αλλά και στο ευρύ κοινό. Το μουσείο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης της Κορίνθου, δίπλα από τη πλατεία Ελευθερίου Βενιζέλου (Φλοίσβος) και όπισθεν της στρατιωτικής Λέσχης Κορίνθου και περιβάλλεται από μια μικρή πλατεία όπου έχει στηθεί η προτομή της ιδρύτριας του. Στεγάζεται σε ιδιόκτητο τριώροφο κτίριο, που ανεγέρθηκε με δαπάνες της δωρήτριας του και την αρωγή του Υπουργείου Πολιτισμού, σε οικοπέδο που παραχωρήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο. Ο Δήμος Κορινθίων συμπαραστάθηκε σε όλες τις φάσεις ανέγερσης του κτιρίου, το οποίο κτίστηκε σε σχέδια του ακαδημαϊκού Σόλωνος Κυδωνιάτη, μελέτες του μηχανικού Αρ. Παπαθάνου καθώς και του μηχανολόγου Ιωάννη Γαρταγάνη. Τη προσπάθεια αυτή, στήριξαν ομόλογα Ίδρύματα και πλειάδα ειδικών, με σκοπό τη

τεκμηρίωση των συλλογών και του σχεδιασμού της μόνιμης έκθεσης του Μουσείου, όπως το κέντρο Έρευνας και Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, τα Μουσεία Μπενάκη, Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης και το Εθνικό Ιστορικό. Οι πλούσιες συλλογές του χρονολογούνται από τις αρχές του 19 αιώνα έως τα μέσα του 20^{ου} και περιλαμβάνουν γυναικείες και ανδρικές φορεσιές από

πολλές περιοχές της Ελλάδος, με κεντήματα, υφαντά, έργα αργυροχρυσοχοΐας, μεταλλοτεχνίας, ξυλογλυπτικής καθώς και αγροτικά εργαλεία και οικιακά σκεύη. Στο πρώτο και δεύτερο όροφο του Μουσείου εκθέτονται διάφορες γυναικείες και αντρικές φορεσιές καθώς επίσης

Εικόνα 9 Το λαογραφικό μουσείο στο κέντρο της Κορίνθου

πληθώρα κεντημάτων και κοσμημάτων. Ο τρίτος όροφος είναι προορισμένος για τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τις περιοδικές εκθέσεις, όπου πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο, με ποικίλη θεματολογία συνοδευόμενη συνήθως από το ανάλογο έντυπο υλικό. Το Μουσείο συνεργάζεται με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης οργανώνει εκδηλώσεις και προβαίνει κατά καιρούς σε εκδόσεις, αξιοποιώντας έτσι τις πλούσιες συλλογές του.

Μουσείο Ισθμίας

Το Μουσείο της Ισθμίας βρίσκεται δίπλα στον εκτενή Αρχαιολογικό χώρο. Αποτελείται από δύο αίθουσες, στις οποίες εκτίθενται μεγάλης αξίας ευρήματα

από τις αρχαιολογικές ανασκαφές στα Ίσθμια και τις Κεγχρεές, το δεύτερο λιμάνι - επίνειο της Αρχαίας Κορίνθου. Ανάμεσα στα ευρήματα, ξεχωρίζουν μία ξύλινη θύρα από το Ναό της Ίσιδας στις Κεγχρεές, τους προδρόμους του ευρωπαϊκού βιτρό, δηλαδή τα υαλοθετήματα από χρωματιστό γυαλί που απεικονίζουν πουλιά, ψάρια, φυτά και ανθρώπινες μορφές, όπως του Ομήρου και του Πλάτωνα, ένα

Εικόνα 10 Μουσείο Ισθμίων

μαρμάρينو

περιρραντήριο του 7^{ου} π.Χ. αιώνα από το Ναό του Ποσειδώνα,

κορινθιακά κεραμίδια, τα οποία αντέγραψαν στη συνέχεια οι Ρωμαίοι, στήλες Ισθμιονικών και εξαιρετική συλλογή από όπλα και περικεφαλαίες.

Εικόνα 11 Τα αρχαιολογικά εκθέματα στο μουσείο Ισθμίων

Ναός Αποστόλου Παύλου

Ο ναός του Αποστόλου Παύλου, πολιούχου της πόλης της Κορίνθου, οικοδομήθηκε το 1932-34 πάνω σε σχέδια του αρχιτέκτονα μηχανικού που

υλοποίησε ο ντόπιος Αρχιτέκτονας Νίκος Κοτσερώνης. Η όλη σύλληψη του ναού βασίζεται στον ναό της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη. Θεωρείται ένα από τα υποδείγματα νεότερης εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια και καταλαμβάνει ένα ολόκληρο οικοδομικό τετράγωνο. Στη νοτιοδυτική πλευρά του κήπου του ναού έχει οικοδομηθεί από τον ίδιο αρχιτέκτονα (Νίκο Κοτσερώνη) ένα κομψότατο κενοτάφιο προς τιμήν των πεσόντων κατά τον πόλεμο.

Εικόνα 12 Ο ναός του Απόστολου Παύλου

Άγαλμα Πήγασου

Στην παράλια πλατεία Ελευθερίου Βενιζέλου της Κορίνθου, στο τέρμα της οδού Εθνικής Αντιστάσεως, βρίσκεται το άγαλμα του Πήγασου. Ο Πήγασος ήταν το κύριο σύμβολο της Αρχαίας Κορίνθου, αποτυπωμένος στους διάσημους Κορινθιακούς Στατήρες (ασημένιο νόμισμα μεγάλης αξίας), και αποτελεί και σήμερα το έμβλημα του Δήμου Κορινθίων και της πόλης της

Κορίνθου. Το φτερωτό άλογο, γεννήθηκε από την ένωση του Ποσειδώνα με τη Γοργόνα Μέδουσα κοντά στις πηγές του Ωκεανού (από κει πήρε και τ' όνομα του), είναι σύμβολο του υδάτινου στοιχείου, το οποίο δαμάστηκε από τον Βελλεροφόντη, τον σημαντικότερο και μεγαλύτερο ίσως ήρωα των Κορινθίων, που κατέχει την θέση αυτή ακριβώς επειδή κατάφερε να υποτάξει τον Πήγασο με τη συνδρομή της Αθηνάς που του έδωσε τα χαλινάρια, τη στιγμή που έπινε νερό στην Άνω Πειρήνη στον Ακροκόρινθο (γνωστή ως Δρακονέρα). Μάλιστα, δεν είναι τυχαίο ότι ο Πήγασος εκτός από σύμβολο του υδάτινου στοιχείου, διαθέτει και την ικανότητα να δημιουργεί πηγές νερού, αφού του αποδίδονται η Άνω Πειρήνη και η Κρήνη των Μουσών στον Ελικώνα, η καλούμενη και Ιπποκρήνη. Μάλιστα, η δημιουργία της Άνω Πειρήνης από τον Πήγασο, του απέδωσε και το προσωνύμιο «Πειρήνιος Πώλος» (το άλογο της Πειρήνης).

Εικόνα 13 Το Άγαλμα του Πήγασου

Η διώρυγα της Κορίνθου

Εικόνα 14 Τα εγκαίνια της διώρυγας της Κορίνθου

Ο Ισθμός αποτελεί από την αρχαιότητα το κατεξοχήν στρατηγικό σημείο του ελλαδικού χώρου κι ένα από τα σημαντικότερα της Ανατολικής Μεσογείου. Η διάνοιξή του αποτέλεσε από την αρχαιότητα μείζον θέμα καθώς η δημιουργία της διώρυγας θα έλυσε πολλά προβλήματα και θα διευκόλυνε τη ναυσιπλοΐα και το εμπόριο. Έτσι, πρώτος συνέλαβε το έργο της διάνοιξης του Ισθμού ο τύραννος της Κορίνθου Περίανδρος, περί το 602 π.Χ., ο οποίος τελικά αρκέστηκε στη δημιουργία της διόλκου, αφού κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής δεν τον άφησαν να υλοποιήσει το όραμά του. Εν συνεχεία ο Δημήτριος ο Πολιορκητής, ο Ιούλιος Καίσαρ, ο Καλιγούλας και ο Νέρων διαδοχικά μελέτησαν και επιχείρησαν τη διάνοιξη, όμως χωρίς επιτυχία. Μάλιστα ο τελευταίος, κατά το 67 μ.Χ., άρχισε εργασίες εκσκαφής χρησιμοποιώντας χιλιάδες εργάτες και προχωρώντας σε μήκος 3.300 μέτρων.

Ο Ηρώδης ο Αττικός, οι Βυζαντινοί στη συνέχεια και οι Ενετοί τέλος ήταν οι "διάδοχοι" του Νέρωνα στο όραμα της διάνοιξης του Ισθμού, αφού επιχείρησαν με τη σειρά τους το μεγαλόπνοο έργο, αλλά εγκατέλειψαν την προσπάθεια για διάφορους λόγους. Τελικά, μετά την Τουρκοκρατία το νεοσύστατο ελληνικό κράτος εξέτασε σοβαρά την περίπτωση της διάνοιξης και πάλι. Το 1852 ο Λ. Λυγούνης, ο οποίος είχε διατελέσει διευθυντής των έργων του Νείλου, επεξεργάστηκε σχέδιο τομής του Ισθμού και κατέθεσε την πρότασή του στην Ελληνική Κυβέρνηση, ενώ δέκα χρόνια αργότερα ο Γάλλος μηχανικός Grimant De Caux κατέθεσε τις δικές του προτάσεις στην ελληνική βουλή. Αμφότερες όμως, κρίθηκαν από το ελληνικό κράτος ανεδαφικές. Όταν, όμως, το 1869 πραγματοποιήθηκε η διάνοιξη της Διώρυγας του Σουέζ, η τότε Κυβέρνηση του Ζαΐμη έλαβε επιτέλους την απόφαση τομής του Ισθμού κι ένα χρόνο αργότερα υπέγραψε σχετική σύμβαση με Γάλλους μηχανικούς, η οποία ωστόσο δεν είχε τύχη, ατόνησε και έτσι το 1881 το έργο κατακυρώθηκε στο στρατηγό Στέφανο Τυρρ μαζί με το προνόμιο εκμετάλλευσης της γέφυρας για 99 χρόνια. Οι εργασίες άρχισαν στις 23/04/1882 - 05/05/1882 με μεγάλη επισημότητα, παρόντος του βασιλιά και της βασιλικής οικογένειας, ενώ προκρίθηκε ως οικονομικότερη και σωστότερη η χάραξη που είχε εφαρμόσει ο Νέρων με συνολικό μήκος 6.300 μέτρα. Στις 25/7/1893 - 7/8/1893 - κι αφού το έργο είχε αναλάβει πια η ελληνική εταιρεία με την επωνυμία "Εταιρεία της διώρυγας της Κορίνθου" υπό τον Α. Συγγρό - εν μέσω κανονιοβολισμών η Βασίλισσα Όλγα έκοψε με χρυσό ψαλίδι την κορδέλα των εγκαινίων της Διώρυγας, ενώ το πρώτο πλοίο τη διέπλεε επισήμως. Η Διώρυγα, για τη δημιουργία της οποίας είχαν χρησιμοποιηθεί 2.500 εργάτες και τα τελειότερα μηχανήματα της εποχής, ήταν συνολικού μήκους 6.343 μέτρων, πλάτους στην επιφάνεια της θάλασσας 24,6 μέτρων και στο βυθό της 21,3 με ωφέλιμο βάθος 7,5 έως 8 μέτρα και είχαν εξορυχθεί 12 εκατομμύρια κυβικά μέτρα χωμάτων για την κατασκευή της, ενώ σε όλο το μήκος της είχαν κατασκευαστεί κρηπιδοτόιχοι μέχρι ύψους 2 μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Η "Εταιρεία της Διώρυγας της Κορίνθου" εκμεταλλεύτηκε τη Διώρυγα μέχρι το 1906, οπότε την ανέλαβε η Εθνική Τράπεζα μέσω της "Νέας Ανωνύμου Εταιρείας της Διώρυγας της Κορίνθου". Τέλος, από την 1η

Νοεμβρίου του 1980 η εκμετάλλευση της Διώρυγας περιήλθε στο Ελληνικό Δημόσιο το οποίο με το Ν. 1067/80 συνέστησε την "Ανώνυμο Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου" η οποία εκμεταλλευόταν μέχρι πρόσφατα τη Διώρυγα. Στα 107 χρόνια της λειτουργίας της η Διώρυγα έχει κατά καιρούς κλείσει, κυρίως λόγω των καταπτώσεων των πρανών της, εξαιτίας της ιδιόμορφης γεωλογικής σύστασης της περιοχής. Έτσι μέχρι το 1940 παρέμεινε κλειστή συνολικά 4 χρόνια λόγω καταπτώσεων με αποκορύφωμα το 1923 (2 χρόνια). Το 1944, κατά την αποχώρησή τους οι Γερμανοί προκάλεσαν την πτώση 60.000 κυβικών μέτρων χωμάτων και οι εργασίες εκφράξεως κράτησαν 5 χρόνια. Στη Διώρυγα λειτουργούν σήμερα δύο βυθιζόμενες γέφυρες. Μία στην Ποσειδωνία και μία στην Ισθμία, που εξυπηρετούν την επικοινωνία μεταξύ Στερεάς και Πελοποννήσου, ενώ κάθε χρόνο το πιο διάσημο κανάλι του ελλαδικού χώρου διαπλέεται από 15.000 περίπου πλοία, 50 τουλάχιστον διαφορετικών εθνικοτήτων, αποτελώντας αυτή τη στιγμή τον αδιαμφισβήτητο θαλασσινό "ομφάλιο λώρο" μεταξύ Δυτικής και Ανατολικής Μεσογείου.

Εικόνα 15 Η διώρυγα της Κορίνθου από ψηλά

Κεφάλαιο 2

Η οικονομία του δήμου Κορινθίων

2.1 Περιγραφή 2^{ου} κεφαλαίου

Σε αυτό το κεφάλαιο θα μελετήσουμε την απασχόληση των κατοίκων του δήμου Κορινθίων σε επίπεδο παραγωγικών τομών καθώς και το επιχειρησιακό σχέδιο για τα έτη 2011 – 2014.

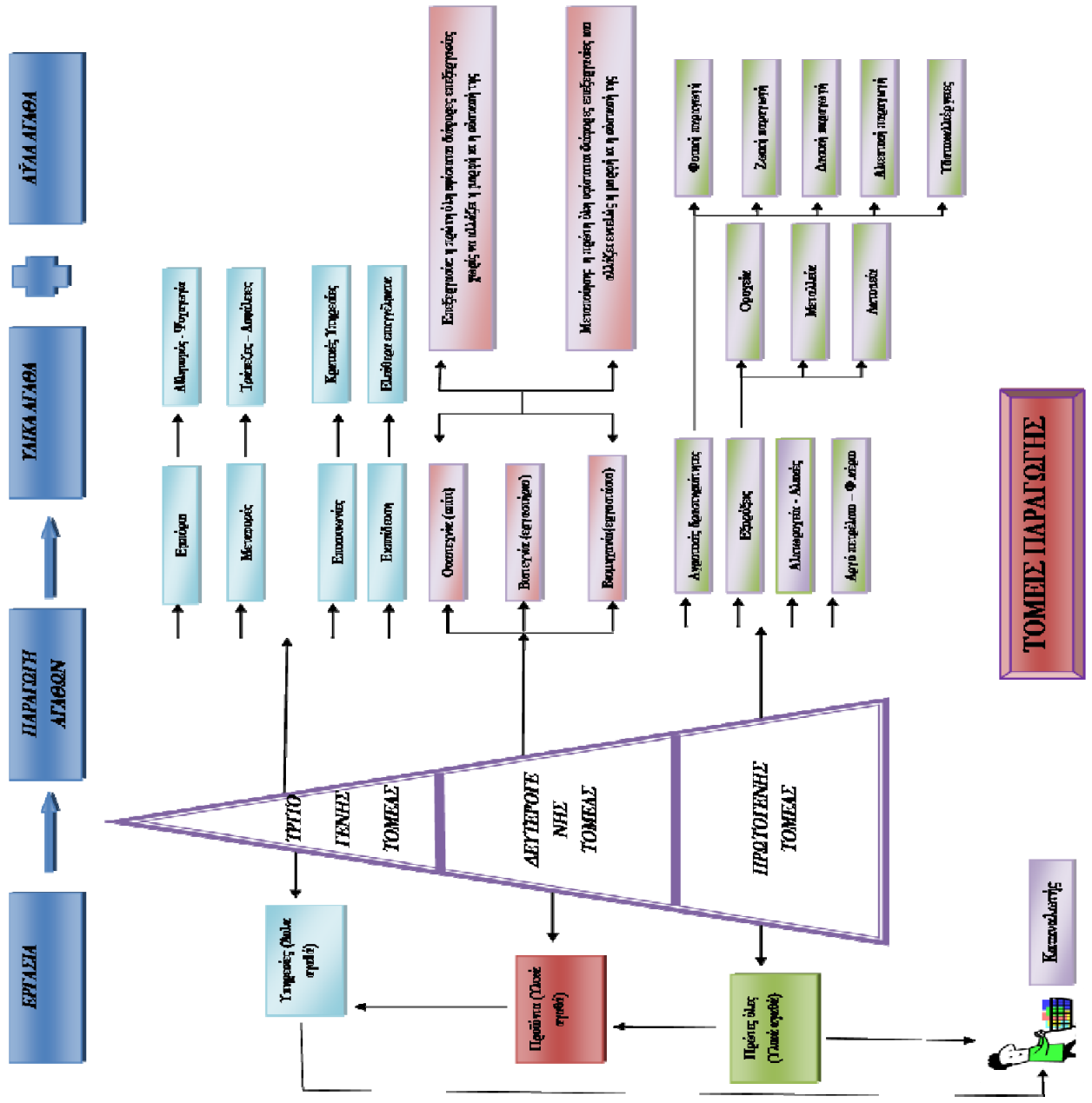
2.1.1 Παραγωγικοί τομείς

Πρωτογενής παραγωγή στην Οικονομική Επιστήμη ονομάζεται ο παραγωγικός τομέας όπου αποκτά ή αποσπά αγαθά σε φυσική κατάσταση απ' ευθείας από τη φύση (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία κλπ). Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

Ο δευτερογενής τομέας περιλαμβάνει τις δραστηριότητες επεξεργασίας και μεταποίησης των πρώτων υλών που παρέχει ο πρωτογενής. Ανάλογα με τα μέσα και τον τρόπο που χρησιμοποιείται για την μεταποίηση των αγαθών, έχουμε τους κλάδους:

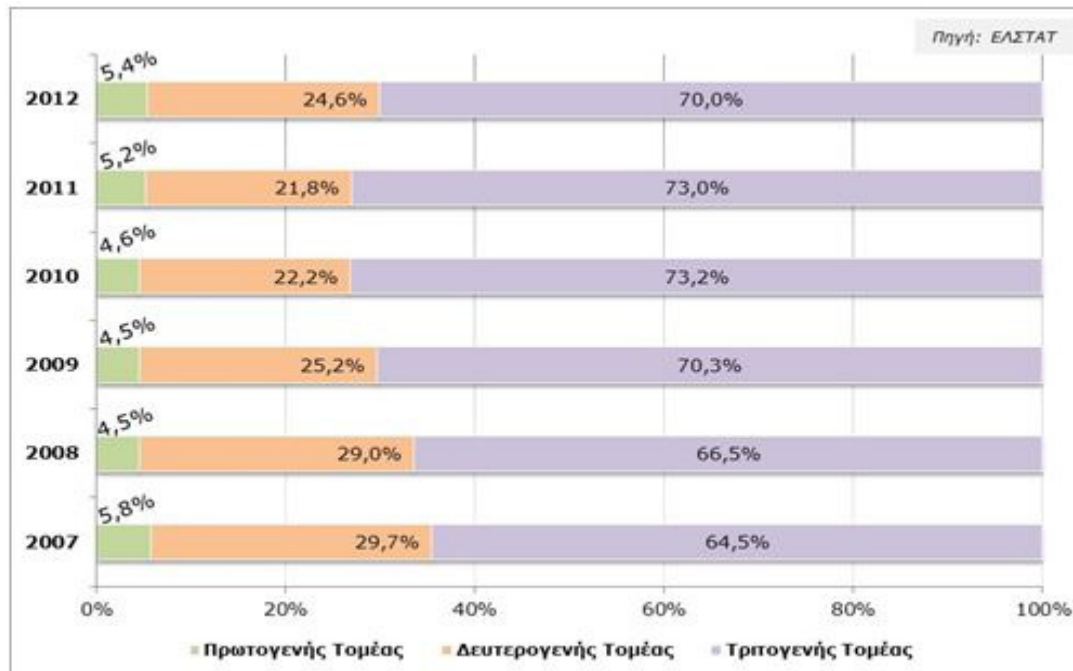
- Χειροτεχνία/Οικοτεχνία (από τα μέλη της οικογένειας)
- Βιοτεχνία (με λίγα μηχανήματα για βοήθεια προς τον άνθρωπο, μικρό αριθμό εργαζομένων και μικρό όγκο παραγωγής)
- Βιομηχανία (με περισσότερο και πιο εκσυγχρονισμένο εξοπλισμό, εξειδικευμένο προσωπικό, χρήση αυτοματισμού και μεγάλο όγκο παραγωγής).

Ο τριτογενής τομέας περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών. Είναι το τελευταίο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας και περιλαμβάνει ενέργειες που φέρνουν τα τελικά προϊόντα στον καταναλωτή. Τέτοιες υπηρεσίες ενδεικτικά είναι οι παρεχόμενες από ελεύθερους επαγγελματίες καθώς και οι επιχειρησιακά οργανωμένες όπως διαφημιστικές, εκπαιδευτικές, μεταφορικές, υγείας, τραπεζικές υπηρεσίες, τουριστικές κλπ).

Όσο αναφορά τον δήμο Κορινθίων, η απασχόληση στους παραγωγικούς τομείς εμφανίζεται στον παρακάτω γράφημα:

Πίνακας 3 Ποσοστιαία (%) κατανομή της ΑΠΑ (Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία) ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στο νομό Κορινθίων (2007-2012) (Πηγή www.korinthiacc.gr)

Σε ό,τι αφορά τη σύνθεση της Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) που παράγεται στο νομό, ο τριτογενής τομέας παράγει το 70% της ΑΠΑ, τη στιγμή που ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας παράγουν 5,4% και 24,6% αντίστοιχα).

Παρατηρούμε ότι, κατά την εξεταζόμενη εξαετία σημειώθηκε μείωση της συνεισφοράς του δευτερογενή τομέα στο παραγόμενο προϊόν του νομού, με ταυτόχρονη άνοδο της συνεισφοράς του τριτογενή. Αντίστοιχα, η συνεισφορά του πρωτογενή τομέα μεταβλήθηκε ελάχιστα κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο.

Το 2012 φαίνεται να ανακόπτεται η τάση μείωσης της συνεισφοράς του δευτερογενή τομέα στην παραγόμενη ΑΠΑ, καθώς σημειώνεται αύξηση, από

το 21,8% το 2011, στο 24,6% το 2012. Επίσης, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ο δευτερογενής τομέας συμβάλει στην παραγωγή της ΑΠΑ του νομού Κορινθίων σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ότι συμβαίνει στο μέσο όρο της χώρας (24,6% στο νομό και 13,8% στη χώρα αντίστοιχα το 2012).

Στον παρακάτω πίνακα παραδίδονται στοιχεία για τον οικονομικά ενεργό και μη ενεργό πληθυσμό καθώς και την απασχόληση ανά παραγωγικό τομέα σε σχέση με την χώρα και με την περιφέρεια Κορινθίων σύμφωνα με την απογραφή του 2011:

Πίνακας 4 Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, άνεργοι. (Πηγή www.statistics.gr)

Περιγραφή	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο οικονομικών ενεργών	Απασχολούμενοι			Ανεργοί		
			Σύνολο απασχολούμενων	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας		Τριτογενής Τομέας	
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	4.586.636	3.727.633	372.209	654.377	2.701.047	859.003	6.229.650
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	145.082	59.872	49.454	10.520	9.395	29.539	10.418	85.210
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	58.192	24.427	19.965	2.567	4.436	12.962	4.462	33.765

2.1.2 Επιχειρησιακό πρόγραμμα δήμου Κορινθίων

Επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι ένας μηχανισμός προγραμματισμού με στόχο την εσωτερική ανάπτυξη και εξέλιξη ενός δήμου. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου Κορινθίων συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και εσωτερικής (οργανωτικής –λειτουργικής) ανάπτυξης για την περίοδο 2011 – 2014, σε εναρμόνιση με τους στόχους της δημοτικής αρχής και τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί ένα πλαίσιο στρατηγικών στόχων που εξειδικεύονται σε δράσεις με ορίζοντα τριετίας, για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την αναβάθμιση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου. Με άλλα λόγια, το επιχειρησιακό πρόγραμμα αφορά όχι μόνον στις υποδομές, τα έργα και τις τοπικές

επενδύσεις στην περιοχή του δήμου Κορινθίων , αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας του ίδιου του δήμου, ως φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης, μεριμνώντας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των δημοτών και των επισκεπτών.

Στις προτεραιότητες του επιχειρησιακού προγράμματος αντανάκλαται η βούληση και το όραμα του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε τετραετές πρόγραμμα δράσης του Ο.Τ.Α. (Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης) και των νομικών προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του δήμου και των νομικών προσώπων του. Οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου.

Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

Υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων. Κατά τη διαδικασία σύνταξης του επιχειρησιακού συμμετέχουν σαφώς με καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Δημοτικό Συμβούλιο, Αντιδήμαρχοι, Δ.Σ , Τοπικά Συμβούλια),
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προϊστάμενοι υπηρεσιών, Διευθυντές Επιχειρήσεων, στελέχη της υπηρεσίας Προγραμματισμού),
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του Ο.Τ.Α.
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (πχ Περιφέρεια, κ.λ.π)

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του Ο.Τ.Α., προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Επιπρόσθετα, αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

Βασικά στάδια κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος

Η εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος περιλαμβάνει τρεις (3) διακριτές φάσεις με επιμέρους βήματα, με σκοπό να προσεγγίσουν και να αναλυθούν συστηματικά όλες οι παράμετροι και όλοι οι συντελεστές που επηρεάζουν και καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας και ανάπτυξης του δήμου. Τα βήματα που περιλαμβάνουν κάθε φάση του έργου περιγράφονται.

ΦΑΣΗ Α. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

Βήμα 1: Προετοιμασία και οργάνωση της διαδικασίας κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος, μέσω των εξής ενεργειών:

- Συγκρότηση της ομάδας έργου.
- Διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της δημοτικής αρχής.
- Οργάνωση και προγραμματισμός του έργου.
- Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του δήμου.

Βήμα 2: Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του δήμου.

Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του δήμου και εντοπισμός των σημαντικότερων ζητημάτων τοπικής

ανάπτυξης, που θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο δήμος κατά την επόμενη τετραετία. Περιγράφεται η γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του δήμου και αναφέρονται τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της. Ακολουθεί η αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θεματικό τομέα («Περιβάλλον και ποιότητα

Βήμα 3: Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του δήμου και των νομικών προσώπων του ως οργανισμών.

Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του δήμου και των νομικών προσώπων του και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης στις εξής θεματικές ενότητες:

- Δραστηριότητες και διαδικασίες λειτουργίας.
- Οργάνωση και συνεργασίες.
- Ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή
- Οικονομικά

Βήμα 4: Καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων του Δήμου.

Πραγματοποιείται η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, η ομαδοποίηση των γενικών στόχων σε Άξονες και Μέτρα και η διατύπωση του οράματος και των αρχών λειτουργίας και διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της στρατηγικής του δήμου προσδιορίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και διαμορφώνονται οι κατάλληλες εσωτερικές στρατηγικές επιλογές που θα διασφαλίζουν επιτυχή προσέγγιση των γενικών στόχων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης.

Οι συναφείς γενικοί στόχοι ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες – Τα μέτρα ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες – Άξονες.

Διατυπώνεται το όραμα για την ανάπτυξη της περιοχής του δήμου και για την εσωτερική ανάπτυξη του δήμου ως οργανισμού, καθώς και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και γενικά τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων

Βήμα 5: Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου και διαδικασίες διαβούλευσης.

Οι ενέργειες που πραγματοποιούνται σε αυτό το στάδιο αφορούν:

- Στην έγκριση του στρατηγικού σχεδίου.
- Στη δημοσιοποίηση του στρατηγικού σχεδίου μέσω των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας.
- Στη διοργάνωση δημοσίων εκδηλώσεων.
- Στη σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών.

ΦΑΣΗ Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Βήμα 6: Κατάρτιση σχεδίων δράσης.

Καταρτίζονται σχέδια δράσης, τα οποία περιλαμβάνουν στόχους και δράσεις για την επίτευξη του κάθε ενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του δήμου.

Βήμα 7: Τριετής προγραμματισμός των δράσεων.

Σκοποί του βήματος είναι η ιεράρχηση και ο προγραμματισμός των δράσεων που περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης, η ομαδοποίηση, ο έλεγχος και η οριστικοποίηση όλων των δράσεων του επιχειρησιακού σχεδίου και ο αναλυτικός προγραμματισμός των δράσεων πρώτης προτεραιότητας.

Βήμα 8: Οικονομικός Προγραμματισμός.

Πραγματοποιείται εκτίμηση των εσόδων του δήμου και των νομικών προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης, για κάθε έτος της επόμενης τετραετίας, κατανέμονται τα έσοδα στις δράσεις πρώτης προτεραιότητας και

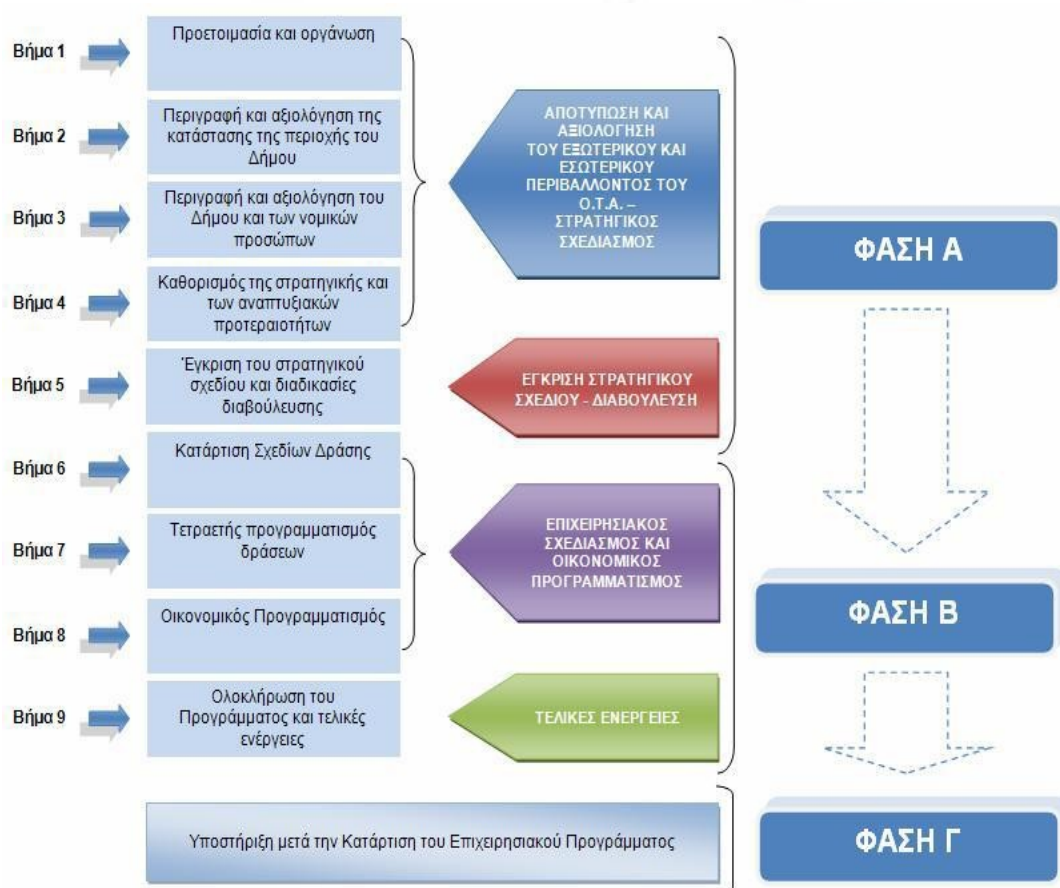
καταρτίζεται συγκεντρωτικός πίνακας δαπανών ανά μέτρο και άξονα και συντάσσονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες.

Βήμα 9: Ολοκλήρωση του προγράμματος και τελικές ενέργειες.

ΦΑΣΗ Γ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι ενέργειες που πραγματοποιούνται σε αυτό το στάδιο αφορούν:

- Στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος.
- Στην εκπαίδευση αρμοδίων στελεχών του δήμου.

Οι άξονες, τα μέτρα και οι στόχοι του στρατηγικού σχεδιασμού

Παρακάτω παρατίθενται τα γενικά μέτρα τοπικής ανάπτυξης ανά θεματικό τομέα, τα οποία εξειδικεύονται σε επιμέρους στόχους.

A. Μέτρα τοπικής ανάπτυξης

Άξονας	Περιβάλλον και ποιότητα ζωής
Μέτρο 1.1	Φυσικό και οικιστικό Περιβάλλον
Στόχος 1.1.1	Πόλη καθαρή με έμφαση στις σύγχρονες μορφές συλλογής και ανακύκλωσης
Στόχος 1.1.2	Αστικές αναπλάσεις – Πολεοδομικός σχεδιασμός και οργάνωση του χώρου
Στόχος 1.1.3	Αποκατάσταση και ανάδειξη υποβαθμισμένων ή μη περιοχών – καθώς και αναπλάσεις γειτονιών και τοπικών διαμερισμάτων
Στόχος 1.1.4	Προώθηση θεμάτων χωροταξικού – πολεοδομικού σχεδιασμού και επεκτάσεων
Στόχος 1.1.5	Οριστικές ρυθμίσεις στην κυκλοφορία και στη στάθμευση
Στόχος 1.1.6	Ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης, ευαισθητοποίηση των κατοίκων με έμφαση στους μαθητές. Εναλλακτικές μορφές μετακίνησης, δημοτική συγκοινωνία, ποδήλατο, πεζοί
Στόχος 1.1.7	Προστασία, διαχείριση και ανάδειξη φυσικής κληρονομιάς και τοπίου αειφόρος διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων
Στόχος 1.1.8	Ενεργειακός προγραμματισμός ΑΠΕ (Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας)
Στόχος 1.1.9	Αναβάθμιση και επέκταση αστικού και περιαστικού πρασίνου
Στόχος 1.1.10	Ανάδειξη κτιρίων και αρχιτεκτονικών προτύπων της περιοχής
Στόχος 1.1.11	Απαλλοτριώσεις κοινωφελών – κοινόχρηστων χώρων και δημιουργία υποδομών
Στόχος 1.1.12	Αειφόρος διαχείριση – Αξιοποίηση και χρήση υδατικού δυναμικού
Στόχος 1.1.13	Βελτίωση λιμενικών υποδομών
Στόχος 1.1.14	Δίκτυο συνεργασίας με οικολογικές οργανώσεις και ιδρύματα
Στόχος 1.1.15	Ανάδειξη και αξιοποίηση περιοχών φυσικού κάλλους και αξίας
Στόχος 1.1.16	Απορρύπανση και προστασία
Στόχος 1.1.17	Ενέργειες προώθησης οικοανάπτυξης
Στόχος 1.1.18	Προγράμματα ανακύκλωσης στα σχολεία
Μέτρο 1.2	Δίκτυα – υποδομές καθαριότητα
Στόχος 1.2.1	Βελτίωση – επέκταση δικτύων ύδρευσης – άρδευσης – αποχέτευσης
Στόχος 1.2.2	Βελτίωση προσβασιμότητας και προσπελασιμότητας, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών κυκλοφοριακών

	ρυθμίσεων
Στόχος 1.2.3	Προώθηση ενεργειών για βελτίωση των μετακινήσεων των πολιτών με τη χρήση δημοσίων ή δημοτικών μέσων μαζικής μεταφοράς, καθώς και αξιοποίηση του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης και ψυχαγωγίας
Στόχος 1.2.4	Ανάπτυξη υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής – Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
Στόχος 1.2.5	Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και δημοτικού φωτισμού
Στόχος 1.2.6	Προώθηση ενεργειών αξιοποίησης γεωθερμικών πεδίων και γενικότερα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
Στόχος 1.2.7	Σύγχρονη και ολοκληρωμένη διαχείριση και αξιοποίηση απορριμμάτων, στερεών και αποβλήτων και αποκατάσταση ΧΑΔΑ
Στόχος 1.2.8	Ενίσχυση δημοτικών απορριματοφόρων, οχημάτων, μηχανημάτων και εξοπλισμού καθαριότητας, καθώς και εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης οχημάτων και απορριματοφόρων
Στόχος 1.2.9	Ενδυνάμωση προγράμματος συλλογής και διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής μεθόδων οικιακής κομποστοποίησης
Στόχος 1.2.10	Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης των κατοίκων σε θέματα καθαριότητας και ανακύκλωσης
Στόχος 1.2.11	Δράσεις ενθάρρυνσης και συντονισμού για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στις σχετικές πολιτικές
Στόχος 1.2.12	Ορθολογική διαχείριση και διανομή πόσιμου νερού
Στόχος 1.2.13	Αντιμετώπιση προβλημάτων κυκλοφορίας, προσπελασιμότητας, οδικής ασφάλειας και στάθμευσης
Στόχος 1.2.14	Δράσεις διαδημοτικής και υπερτοπικής συνεργασίας
Μέτρο 1.3	Ασφάλεια – Πολιτική προστασία
Στόχος 1.3.1	Αντιπλημμυρική και αντιπυρική προστασία
Στόχος 1.3.2	Ενθάρρυνση των δραστηριοτήτων των ΜΚΟ (Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων) – Συλλόγων που δραστηριοποιούνται στον δήμο να συνεισφέρουν σε θέματα πολιτικής προστασίας, αντιμετώπισης, πρόληψης
Στόχος 1.3.3	Συνεργασία και αξιοποίηση εθελοντισμού στην ανάδειξη τοπικών ζητημάτων που αφορούν στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και εκτάκτων αναγκών
Στόχος 1.3.4	Διαμόρφωση σχεδίων δράσης για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών – βελτίωση ικανότητας πρόληψης και αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών
Στόχος 1.3.5	Προστασία των κατοίκων από ακτινοβολίες
Άξονας 2	Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός
Μέτρο 2.1	Εκπαίδευση – Δια βίου Μάθηση
Στόχος 2.1.1	Συντήρηση – ανέγερση υποδομών εκπαίδευσης, καθώς και ανάπλαση και αναβάθμιση σχολικών χώρων

Στόχος 2.1.2	Ενίσχυση υπαρχουσών και δημιουργία νέων υποδομών δημιουργικής απασχόλησης
Στόχος 2.1.3	Πιλοτική εφαρμογή – Χρήση της τεχνολογίας των πολυμέσων στην εκπαίδευση
Στόχος 2.1.4	Ενίσχυση συμπράξεων Παιδείας – Πολιτισμού - Αθλητισμού
Στόχος 2.1.5	Μεταφορά μαθητών
Στόχος 2.1.6	Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της σχολικής υποδομής
Στόχος 2.1.7	Ενίσχυση της συνεργασίας με τις νέες αναβαθμισμένες επιτροπές
Στόχος 2.1.8	Ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για την ένταξη της νεολαίας στην κοινωνική ζωή της πόλης και την ισχυροποίηση και ομογενοποίηση του κοινωνικού ιστού του ενιαίου δήμου
Στόχος 2.1.9	Ενίσχυση του θεσμού του Κοινωνικού φροντιστηρίου
Στόχος 2.1.10	Δημιουργία πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής
Στόχος 2.1.11	Ενίσχυση παιδικής και εφηβικής βιβλιοθήκης
Στόχος 2.1.12	Έργα υποδομής για ασφαλή σχολική διαδρομή
Στόχος 2.1.13	Προγράμματα βοήθειας επιβράβευσης και αξιοποίησης μαθητών και σπουδαστών στην ευρύτερη περιοχή του δήμου (Έπαινοι, υποτροφίες, χρηματικά έπαθλα)
Στόχος 2.1.14	Μέριμνα για εφαρμογή προγραμμάτων των κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, εφαρμογή πλαισίου συνεργασίας δήμου – υπουργείου Παιδείας
Στόχος 2.1.15	Οργάνωση συναυλιών – εκδηλώσεων σε συνεργασία με σχολική επιτροπή
Στόχος 2.1.16	Δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής απασχόλησης σε όλη την διάρκεια του έτους
Στόχος 2.1.17	Μελέτη διάγνωσης εκπαιδευτικών αναγκών στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος δια βίου μάθησης
Στόχος 2.1.18	Υλοποίηση προγραμμάτων δια βίου μάθησης – Δράσεις επιμόρφωσης ενηλίκων σε θεματικά αντικείμενα πολιτισμού – Επιχειρηματικότητας Αγροτών – Πράσινης ανάπτυξης – Συμβουλευτικής και σταδιοδρομίας, Απόκτησης βασικών δεξιοτήτων στην Πληροφορική, Περιβάλλον και Αειφορία, Τουρισμού και Τοπικής Ανάπτυξης, Κοινωνικής Οικονομίας
Μέτρο 2.2	Υγεία – Κοινωνική πρόνοια – Κοινωνική Ενσωμάτωση
Στόχος 2.2.1	Προστασία Δημόσιας Υγείας – Εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής, πρόληψης και πληροφόρησης σε θέματα υγείας
Στόχος 2.2.2	Βελτίωση του επιπέδου υγειονομικής εξυπηρέτησης του πληθυσμού
Στόχος 2.2.3	Τήρηση κανόνων υγιεινής στα δημόσια σχολεία
Στόχος 2.2.4	Δημιουργία κεντρικής δομής δημοτικού πολυιατρείου στην δημοτική ενότητα δήμου Κορινθίων
Στόχος 2.2.5	Δημιουργία και λειτουργία ξενώνα φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών
Στόχος 2.2.6	Δημιουργία – λειτουργία κοινωνικού παντοπωλείου – στελέχωση της πρωτοβουλίας

Στόχος 2.2.7	Συστηματοποίηση των εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των δημοτών για τα ζητήματα κοινωνικής πρόνοιας
Στόχος 2.2.8	Ενίσχυση προγράμματος κοινωνικής προστασίας “Βοήθεια στο σπίτι”
Στόχος 2.2.9	Ενίσχυση προγράμματος κοινωνικής προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)
Στόχος 2.2.10	Εφαρμογή προγραμμάτων συμπλήρωση φροντίδας της οικογένειας (κατασκηνώσεις, Κέντρα νεότητας, Μέριμνα πολυτέκνων, οργανώσεις νέων)
Στόχος 2.2.11	Δημιουργία νέων δομών κοινωνικής στήριξης και υγείας ΚΕΠ (Κέντρα πρόληψης) υγείας
Στόχος 2.2.12	Δημιουργία και λειτουργία ξενώνα – Φιλοξενίας για την καταπολέμηση της βίας
Στόχος 2.2.13	Δημιουργία – Ίδρυση δημοτικού κέντρου συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης
Στόχος 2.2.14	Οργάνωση προγραμμάτων καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης
Στόχος 2.2.15	Ενίσχυση λειτουργίας δημοτικής τράπεζας αίματος
Στόχος 2.2.16	Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε παιδιά Αμεα (Άτομα με αναπηρία)
Στόχος 2.2.17	Δημιουργία κέντρου φύλαξης παιδιών με λειτουργία Παρασκευή, Σάββατο – Συμβολή στην τόνωση της εμπορικότητας του κέντρου της πόλης
Στόχος 2.2.18	Δημιουργία κοινωνικού Φαρμακείου
Στόχος 2.2.19	Ανάπτυξη συστήματος Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Εξωνοσοκομειακής φροντίδας για Αμεα και Άτομα τρίτης Ηλικίας
Στόχος 2.2.20	Βελτίωση και επέκταση των κοινωνικών υποδομών
Στόχος 2.2.21	Υποστήριξη ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων
Στόχος 2.2.22	Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ζητημάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης των τσιγγάνων και των μεταναστών της περιοχής
Στόχος 2.2.23	Η εμπέδωση της ασφάλειας των κατοίκων και δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης. Ενίσχυση και στήριξη της λειτουργίας του τοπικού συμβουλίου πρόληψης και παραβατικότητας (ΤοΣΠΠα)
Στόχος 2.2.24	Ενίσχυση δομής Κοινωνικής Προστασίας Αμεα «έξω μαζί»
Στόχος 2.2.25	Ενίσχυση της Ισότητας των φύλων στο τοπικό επίπεδο – Κατάργηση επαγγελματικού διαχωρισμού
Στόχος 2.2.26	Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Παροχή θέσεων φροντίδας βρεφών νηπίων, παιδιών σε δομές του δήμου
Μέτρο 2.3	Πολιτισμός - Αθλητισμός
Στόχος 2.3.1	Ενίσχυση της δημιουργικής και πολιτιστικής έκφρασης των κατοίκων και των πολιτιστικών συλλόγων
Στόχος 2.3.2	Αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργία νέων πολιτιστικών

	υποδομών
Στόχος 2.3.3	Διοργάνωση εκδηλώσεων τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας
Στόχος 2.3.4	Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας του δήμου
Στόχος 2.3.5	Αναβάθμιση και αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών άθλησης και δημιουργία νέων
Στόχος 2.3.6	Στήριξη και ενθάρρυνση του ερασιτεχνικού και μαζικού αθλητισμού
Στόχος 2.3.7	Ενίσχυση δράσεων συμμετοχής στην γνώση και τη δημιουργία
Στόχος 2.3.8	Αθλητικές υποδομές και δράσεις διεύρυνσης της συμμετοχής των πολιτών
Μέτρο 2.4	Απασχόληση – Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
Στόχος 2.4.1	Μείωση της ανεργίας των νέων – Μείωση της ανεργίας ομάδων πληθυσμού που εξαρτώνται από τους παραδοσιακούς κλάδους της τοπικής οικονομίας
Στόχος 2.4.2	Ανασυγκρότηση των δραστηριοτήτων υποστήριξης της απασχόλησης από τον δήμο και τα νομικά του πρόσωπα στην δημιουργία δημοτικού γραφείου ενημέρωσης στο πλαίσιο του Ενιαίου Καλλικρατικού Δήμου
Στόχος 2.4.3	Ωρίμανση των προϋποθέσεων για την αξιοποίηση όλων των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (Τοπικά σύμφωνα απασχόλησης) και παράλληλων ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών με βελτιστοποίηση της συνεργασίας και δικτύωσης με τοπικούς φορείς και τον ΟΑΕΔ
Στόχος 2.4.4	Ενίσχυση της Απασχολησιμότητας μέσω της ενίσχυσης του πλαισίου επιχειρηματικότητας των ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας)
Στόχος 2.4.5	Η αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας με έμφαση στην απασχόληση
Στόχος 2.4.6	Η συνεργασία του δήμου με φορείς με κερδοσκοπικού χαρακτήρα (ΜΚΟ) ως συμπράττων φορέας με σκοπό την υλοποίηση δράσεων κοινωφελούς σκοπού. Δημιουργία Επιδοτούμενης κοινωφελούς εργασίας – Άμεση τοποθέτηση στην αγορά εργασίας ανέργων για την υλοποίηση των δράσεων
Στόχος 2.4.7	Κάλυψη έκτακτων αναγκών του δήμου για την εκτέλεση τεχνικών έργων με αυτεπιστασία. Ένταξη απασχόλησης ανέργων διαφόρων ειδικοτήτων με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου
Μέτρο 2.5	Εθελοντισμός – Ανάπτυξη τοπικής Κοινωνικής Πρωτοβουλίας
Στόχος 2.5.1	Δημιουργία εθελοντικών ομάδων και ανάπτυξη δράσεων εθελοντισμού
Στόχος 2.5.2	Δράσεις ενίσχυσης της κοινωνικής οικονομίας
Στόχος 2.5.3	Δομές εθελοντικής κοινωνικής προσφοράς
Στόχος 2.5.4	Ενίσχυση της τοπικής κοινωνικής πρωτοβουλίας

Άξονας 3	Ανάπτυξη Τοπικής Οικονομίας
Μέτρο 3.1	Ανάπτυξη ενίσχυση τοπικής οικονομικής δραστηριότητας
Στόχος 3.1.1	Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και δημοτικών υποδομών για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής
Στόχος 3.1.2	Ενδυνάμωση της πρωτογενούς παραγωγής, προώθηση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας
Στόχος 3.1.3	Σύσταση Γραφείου Αγροτικής ανάπτυξης (Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία) παροχή κατευθύνσεων και προτύπων για την δράση του
Στόχος 3.1.4	Διερεύνηση δυνατοτήτων αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δήμου με αναπτυξιακή για τον τόπο προοπτική
Στόχος 3.1.5	Ενίσχυση της συνεργασίας του τοπικού παραγωγικού συστήματος και διαμόρφωση – εφαρμογή τοπικής εμπορικής ετικέτας για τα προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής και τις υπηρεσίες του τουριστικού τομέα
Στόχος 3.1.6	Συνεργασία με αναπτυξιακούς φορείς για την ενημέρωση και την υποστήριξη των τοπικών επιχειρήσεων και των εν δυνάμει επιχειρηματιών
Μέτρο 3.2	Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος
Στόχος 3.2.1	Σχεδιασμός και πραγματοποίηση προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του δήμου (παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγιών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού κλπ). Δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός χώρας
Στόχος 3.2.2	Προέλκυση τουρισμού υψηλών εισοδηματικών δυνατοτήτων και ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (εναλλακτικός τουρισμός)
Στόχος 3.2.3	Ενέργειες προώθησης και λήψη μέτρων για την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων στον τομέα του τουρισμού
Στόχος 3.2.4	Ανάπτυξη του οικο-τουρισμού, δημιουργία νέων επαγγελματικών προοπτικών και προώθηση τοπικών προϊόντων
Στόχος 3.2.5	Αξιοποίηση του Ακαδημαϊκού και ερευνητικού δυναμικού της ευρύτερης περιοχής του δήμου για την ανάπτυξη και χρήση καινοτομιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του δήμου των φορέων και των πολιτών

B. Μέτρα εσωτερικής ανάπτυξης

Άξονας 4	Εσωτερική οργάνωση και διοίκηση του δήμου
Μέτρο 4.1	Αναβάθμιση του επιπέδου εξυπηρέτησης των δημοτών
Στόχος 4.1.1	Αναβάθμιση της ποιότητας των δημοτικών υπηρεσιών

	(Ψηφιακός δήμος)
Στόχος 4.1.2	Πιστοποίηση έλεγχος – εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας ISO 9001
Μέτρο 4.2	Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
Στόχος 4.2.1	Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων του στελεχιακού δυναμικού – Επιμόρφωση
Μέτρο 4.3	Βελτίωση των κτιριακών υποδομών του δήμου
Στόχος 4.3.1	Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής και αναβάθμιση εργασιακού περιβάλλοντος
Μέτρο 4.4	Βελτίωση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και εξοπλισμού ΤΠΕ (Τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνιών) του δήμου
Στόχος 4.4.1	Αναβάθμιση και επέκταση της υφιστάμενης πληροφοριακής υποδομής (H/W και S/W) του δήμου

Διευκρινίζεται ότι τα ανωτέρω, Άξονες – Μέτρα – στόχοι, αποτυπώνουν γενικές κατευθύνσεις δράσεων που θα προωθηθούν και από το Δήμο και από άλλους φορείς, τοπικούς. Στην παρούσα φάση αναφέρονται μόνον οι Άξονες προτεραιότητας, τα Μέτρα και οι στόχοι, στη βάση των οποίων αρχίζει η διαβούλευση των φορέων και δημοτών, με κατάθεση προτάσεων επί της Α΄ φάσης αλλά και εξειδικευμένων δράσεων, τα οποία θα συμπεριληφθούν στην κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της Β΄ φάσης, του παρόντος έργου, που θα ακολουθήσει.

2.1.3 Ανάλυση SWOT

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Η σαφής δέσμευση της Δημοτικής Αρχής ως προς την ανάπτυξη και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος του Πολίτη.
- Η σαφής δέσμευση της Δημοτικής Αρχής ως προς την βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Το ισχυρό διοικητικό σχήμα το οποίο δίνει έμφαση στις δημοκρατικές διαδικασίες και στην ορθολογική λήψη αποφάσεων.

- Οι υφιστάμενες διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους δημότες σε πλαίσιο ανοιχτών συγκεντρώσεων.
- Η πολιτο-κεντρική κουλτούρα του Δήμου.
- Η λειτουργία γραφείου ηλεκτρονικής καταγραφής των αιτημάτων των δημοτών για όλα τα θέματα που τους αφορούν.
- Η αξιοποίηση δράσεων εθελοντισμού σε τοπικό επίπεδο.
- Η μεγάλη εμπειρία σε θέματα διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων.
- Η αξιοποίηση πόρων και προγραμμάτων.
- Η σημαντική υφιστάμενη αστική παράδοση.
- Η αυξημένη διαχειριστική και τεχνική ικανότητα στην παραγωγή μελετών και έργων.
- Η πιστοποίηση οργανωτικών μονάδων του Δήμου ως προς τη διαχειριστική επάρκεια.
- Η έντονη ενασχόληση του δήμου στα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής. Μεγάλος αριθμός πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- Οι θεσμοθετημένες πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες.
- Η κατασκευή ηλεκτρονικού portal με πλήρη ενημέρωση και συνεχή επικαιροποίηση για επικοινωνία με τον Πολίτη. Η υψηλή επισκεψιμότητα του Portal.
- Η ένταξη των νέων τεχνολογικών εφαρμογών στην καθημερινή λειτουργία του Δήμου.
- Η ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας σε Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο.
- Η παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα (πρόνοια, παιδικοί

σταθμοί, ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ, Δημοτικά Ιατρεία, Υπηρεσίες εθελοντών).

- Η διενέργεια οικονομικών ελέγχων από ορκωτό λογιστή και το κλείσιμο ισολογισμών που ενδυναμώνει την πιστοληπτική ικανότητα και αξιοπιστία του Δήμου.

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Η μη πλήρης οργάνωση των υπηρεσιών με γνώμονα την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Δήμου και η μη καθετοποίηση ομοειδών αρμοδιοτήτων και αντικειμένων δραστηριότητας.
- Η μη διαρκής εφαρμογή Συστήματος Διοίκησης Ολικής Ποιότητας και Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης.
- Η μη προσαρμογή της λειτουργίας του Δήμου μέσω στόχων σε εφαρμογή του ν. 3230/2004.
- Η περιστασιακή εφαρμογή της οργανωμένης πολιτικής δια βίου εκπαίδευσης του στελεχιακού δυναμικού.
- Η μη ύπαρξη κινήτρων για την υποκίνηση του ανθρώπινου δυναμικού και την αύξηση της παραγωγικότητας.
- Η μη ύπαρξη του αναγκαίου επιπέδου :
 - στις Διοικητικές υποδομές
 - στις υποδομές και τον εξοπλισμό των κοινόχρηστων χώρων
 - στην οργανωμένη υπηρεσία διαχείρισης των παραπόνων των δημοτών
 - στις υποδομές καθαριότητας
 - στις υποδομές των νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής και

Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

- στην λειτουργία Πληροφοριακών Συστημάτων Διοίκησης (MIS)
- στην συστηματική και οργανωμένη αξιοποίηση και διάχυση των νομικών πληροφοριών που εισρέουν στο Δήμο
- στην αναβάθμιση των εφαρμογών Πληροφορικής με προσανατολισμό την διαρκή βελτίωση του επιπέδου παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τον Πολίτη

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Η ύπαρξη ικανού και έμπειρου στελεχιακού δυναμικού.
- Η υπάρχουσα δημοτική υποδομή και επίπεδο παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες (πχ. κοινωνικές υπηρεσίες, , πρόγραμμα ανακύκλωσης, κλπ).
- Η ένταξη του σχεδίου ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του Δήμου σε έναν ευρύτερο κεντρικό σχεδιασμό (εθνικό, δημοτικό) για εξεύρεση πόρων.
- Η αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων και εργαλείων. Η έναρξη εφαρμογής του ΕΣΠΑ.
- Η επιπρόσθετη αξιοποίηση προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας σε συνδυασμό με την δέσμευση του Δήμου για την ανάπτυξη και επέκταση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών και την αναβάθμιση της κοινωνικής του πολιτικής.
- Η δυνατότητα αναβάθμισης και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας είτε απ' ευθείας είτε μέσω Σ.Δ.Ι.Τ.
- Η αναβάθμιση του αστικού ιστού με γνώμονα το προφίλ ενός κατοίκου-

πολίτη, έντονα ευαισθητοποιημένου και δραστηριοποιημένου.

- Η παροχή προσαρμοσμένων υπηρεσιών στο δημογραφικό, κοινωνικό και ψυχολογικό προφίλ του πολίτη.
- Η προθυμία του ιδιωτικού τομέα να συνεργαστεί και να συμμετέχει σε πρωτοβουλίες.
- Η πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου εργατικό δυναμικό.

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Η μη υλοποίηση των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων για βελτίωση της ποιότητας ζωής λόγω αδυναμίας διασφάλισης πόρων.
- Ο βαθμός κινητικότητας συγκριτικά με τις αναπτυξιακές πρακτικές που εφαρμόζονται σε τοπικό επίπεδο για περιοχές έντονης οικιστικής ζήτησης σε συνδυασμό με την υφιστάμενη κρίση στην αγορά και την εξέλιξη της.
- Η αδυναμία εκμετάλλευσης ικανών για ορατή ανάπτυξη, κονδυλίων και πόρων. Η τυχόν αδυναμία λειτουργίας εγκαταστάσεων και υπηρεσιών προσαρμοσμένων στη ζήτηση του κοινού.
- Η μη ένταξη του σχεδίου ανάπτυξης του Δήμου σε έναν ευρύτερο κεντρικό σχεδιασμό (εθνικό, δημοτικό) για εξεύρεση πόρων.
- Η έντονη οικιστική ανάπτυξη.
- Ο κίνδυνος «εμφράγματος» του κέντρου λόγω αυξημένης εμπορικής χρήσης και κυκλοφοριακού φόρτου εφόσον δεν υπάρξουν συγκεκριμένες παρεμβάσεις

Κεφάλαιο 3

Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Κορινθίων

3.1 Περιγραφή 3^{ου} κεφαλαίου

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλύσουμε το σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων που αναπτύχθηκε από τον δήμο Κορινθίων. Θα αναλύσουμε την σύνθεση των αστικών στερεών αποβλήτων, θα γίνει περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και των αρμοδιοτήτων της διεύθυνσης καθαριότητας και ανακύκλωσης, θα ενημερωθούμε για τους στόχους και την ανάπτυξη δράσεων που θέτει ο δήμος στο τοπικό σχέδιο και τέλος θα καταγράψουμε τις δαπάνες και την χρηματοδότηση του δήμου.

3.1.1 Σύνθεση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ)

Η παραγωγή αποβλήτων στο δήμο Κορινθίων συνδέεται με τις δραστηριότητες των νοικοκυριών και όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας (εμπορική κυρίως δραστηριότητας, γεωργία, κατασκευές και λοιπούς οικονομικούς κλάδους του τριτογενούς τομέα).

Τα διάφορα είδη αποβλήτων ομαδοποιούνται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες κατά προέλευση και συναφή σύσταση ως ακολούθως:

(I) Απόβλητα αστικού τύπου Στα απόβλητα αστικού τύπου περιλαμβάνονται τα αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ) και οι ιλύες αστικού τύπου.

Τα (ΑΣΑ) περιλαμβάνουν:

- i. τα απόβλητα των νοικοκυριών
- ii. τα απόβλητα που παράγονται από τις εμπορικές επιχειρήσεις, τους κοινωφελείς οργανισμούς, τις βιοτεχνίες – βιομηχανίες και τις υγειονομικές μονάδες

Στο ρεύμα των (ΑΣΑ) εμπεριέχονται:

- Τα απόβλητα συσκευασιών
- Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού οικιακής προέλευσης καθώς και οι μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων , μεταξύ των οποίων και απόβλητα των φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών , οι λαμπτήρες φθορισμού , τα αποσυρόμενα φάρμακα, τα μελανοδοχεία και διάφορα απορρυπαντικά προϊόντα (μαζί με τη συσκευασία τους) που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό , την απολύμανση και συντήρηση των νοικοκυριών
- Οι ιλύες αστικού τύπου περιλαμβάνουν τις ιλύες που παράγονται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων: αστικής προέλευσης, τουριστικών μονάδων, βιομηχανιών του κλάδου τροφίμων και ποτών καθώς και κοινωφελών οργανισμών και άλλων πηγών

(II) Βιομηχανικά απόβλητα και απόβλητα λοιπών δραστηριοτήτων.

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης:

- Απόβλητα έλαια
- Απόβλητα συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας
- Οχήματα τέλους κύκλου ζωής
- Μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων
- Απόβλητα ηλεκτρικού – ηλεκτρονικού εξοπλισμού βιομηχανικής προέλευσης

(III) Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων.

Η κατηγορία των αποβλήτων αυτών περιλαμβάνει:

- Απόβλητα από οικοδομικές δραστηριότητες
- Απόβλητα από τεχνικά έργα
- Απόβλητα από φυσικές καταστροφές (σεισμούς , πλημμύρες)
- Βυθοκορήματα (υποθαλάσσιες εκσκαφές)
- Κατασκευαστικά στοιχεία και μονωτικά υλικά που περιέχουν αμίαντο

(IV) Απόβλητα γεωργοκτηνοτροφικά.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

- Απόβλητα κτηνοτροφικής προέλευσης
- Υπολείμματα καλλιεργειών
- Αποσυρόμενα φρούτα και λαχανικά
- Απόβλητα συσκευασιών λιπασμάτων και φαρμακευτικών ουσιών
- Αποσυρόμενα υλικά άρδευσης και τμήματα γεωργικών μηχανημάτων

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Σύμφωνα με στοιχεία από την Περιφέρεια Πελοποννήσου, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των απορριμμάτων και η σύσταση τους είναι η εξής:

Πίνακας 5 ποιοτικά χαρακτηριστικά των απορριμμάτων (Πηγή: από το πρακτικό 26/08.12.2015 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου με Αριθμό Απόφασης 476/2015)

Ροή αποβλήτων	Σύσταση (WM)	Περιεκτικότητα σε υγρασία	Βιοδιασπώμενα (WM)
	% w/w	% w/w	% w/w
Βιοδιασπώμενα	47,38%	75%	100%
Χαρτί	17,48%	36,5%	65%
Πλαστικό	14,96%	10%	0
Μέταλλο	2,15%	5%	0
Γυαλί	1,96%	2,65%	0
Δέρμα, Ξύλο, Ύφασμα, Ελαστικό	5,43%	40%	35%
Άλλο	10,64%	40%	0
Σύνολο	100%	50%	

Πίνακας 6 Ποσότητες των ΑΣΑ 2012 – 2014 (Πηγή: από το πρακτικό 26/08.12.2015 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου με Αριθμό Απόφασης 476/2015)

Δήμος	Μόνιμος πληθυσμός (Απογραφή 2011)	2012				
		Σύμμεικτα Δήμου	Υπολείμματα ΚΔΑΥ	Σύνολο εισερχομένων σε ΧΑΔΑ	Ανακυκλώσιμα μπλε κάδοι	Σύνολο (ΧΑΔΑ + Ανακύκλωση)
Κορινθίων	58.192	18.851	939	19.790	2.089	21.879
2013						
Κορινθίων	58.192	18.302	1.044	19.346	2.015	21.361
2014						
Κορινθίων	58.192	17.761	950	18.711	2.283	20.984

Πίνακας 7 Αποτελέσματα ανακύκλωσης συσκευασιών 2014 (Πηγή: από το πρακτικό 26/08.12.2015 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου με Αριθμό Απόφασης 476/2015)

Περιοχή	Σύμμεικτα	ΚΔΑΥ			Σύνολο ΑΣΑ	Ποσοστό ανακύκλωσης
		Μεικτά	Υπόλειμμα	Καθαρά Ανακυκλώσιμα		
Δήμος Κορινθίων	17.761	3.223	250	2.273	20.984	10,83%

3.1.2 Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης διαχείρισης - Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Καθαριότητας και Ανακύκλωσης Δήμου Κορινθίων

Έργο μπλε κάδων (συσκευασιών ανακύκλωσης)

Ο Δήμος Κορινθίων έχει συνάψει ήδη από το έτος 2007 σύμβαση με την Εναλλακτική Διαχείριση δημοτικών αποβλήτων Συσκευασίας με αντικείμενο τις υπηρεσίες διαχείρισης των αστικών αποβλήτων συσκευασιών.

Πίνακας 8 Κάδοι απορριμμάτων σε ανάπτυξη (Πηγή: από το πρακτικό 26/08.12.2015 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου με Αριθμό Απόφασης 476/2015)

ΕΙΔΟΣ ΚΑΔΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΠΡΑΣΙΝΟΣ (ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ)	3254
ΜΠΛΕ (ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ)	1434
ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕ ΚΙΤΡΙΝΟ ΚΑΠΑΚΙ (ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ)	300
ΚΟΔΩΝΕΣ (ΓΥΑΛΙ)	6

Πιλοτικό έργο συλλογής οργανικών αστικών αποβλήτων

Ο δήμος Κορινθίων στην προσπάθειά του να υλοποιήσει πιλοτικό πρόγραμμα διαλογής στη πηγή οργανικών αστικών αποβλήτων και σε συνέχεια διαγωνιστικής διαδικασίας έχει συνάψει και υλοποιεί την αριθμ. 42821/8-8-2014 σύμβαση με την εταιρεία «Rap Group PC – Όμιλος εταιρειών Π. & Δ. Ραψωματιώτης ΙΚΕ» με τίτλο «Παροχή Υπηρεσιών Διαλογής στη πηγή Αστικών Στερεών αποβλήτων

Διαχείριση Ογκωδών αποβλήτων

Ο δήμος Κορινθίων προκειμένου να αντιμετωπίσει το σοβαρό πρόβλημα της διαχείρισης των ογκωδών απορριμμάτων και σε συνέχεια διαγωνιστικής διαδικασίας έχει συνάψει και υλοποιεί την επ' αριθμού 42820/8-8-2014 σύμβαση με την εταιρεία «Rap Group PC – Όμιλος εταιρειών Π. & Δ. Ραψωματιώτης ΙΚΕ» με τίτλο «διαχείριση ογκωδών απορριμμάτων, με αντικείμενο την τοποθέτηση απορριμματοκιβωτίων (roll container) ανοικτού τύπου 30m³ , μεταφορά και επεξεργασία των περιεχόμενων απορριμμάτων σε αδειοδοτημένο κέντρο συλλογής και επεξεργασίας αστικών στερεών αποβλήτων.

Αρμοδιότητες

1. Τμήμα Καθαριότητας

1. Υπηρεσία Σχεδιασμού και Εποπτείας

- Σχεδιάζει την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος συλλογής και μεταφοράς και μεριμνά για την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας συλλογής και μεταφοράς.
- Σχεδιάζει και εισηγείται τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων για τη διασφάλιση της αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων και των ανακυκλώσιμων υλικών καθώς και της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων του Δήμου.
- Εισηγείται τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των παραπάνω λειτουργιών (οχήματα, τεχνικά μέσα, κάδοι κ.λπ.).
- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών της καθαριότητας και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.
- Διαμορφώνει τα περιοδικά προγράμματα για τη διενέργεια των εργασιών καθαριότητας του Τμήματος (Αποκομιδή και Διαχείριση Αποβλήτων, Καθαριότητα Κοινόχρηστων Χώρων, κ.λπ.).
- Εισηγείται την συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων και τον ετήσιο προγραμματισμό προσωπικού της Διεύθυνσης, σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων.
- Προσδιορίζει τα σημεία τοποθέτησης και μεριμνά για την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων και κάδων ανακύκλωσης.
- Εποπτεύει την εφαρμογή των προγραμματισμένων εργασιών καθαριότητας και τα αποτελέσματα των εργασιών.
- Παρακολουθεί την διαθεσιμότητα των τεχνικών μέσων που απαιτούνται για τη διενέργεια των εργασιών καθαριότητας και συνεργάζεται με το Τμήμα Οχημάτων για την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων τεχνικών μέσων.

- Εισηγείται στο Τμήμα Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων την κατάρτιση και εφαρμογή εξειδικευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού της Διεύθυνσης.
- Μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Καθαριότητας.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Καθαριότητας και τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση αλληλογραφίας και συναφή)

2. Υπηρεσία Αποκομιδής και Διαχείρισης Αποβλήτων.

- Εκτέλεση εργασιών αποκομιδής, μεταφοράς, διαχείρισης και τελικής διάθεσης οικιακών αποβλήτων.
- Εκτέλεση εργασιών ανακύκλωσης οικιακών αποβλήτων.
- Μεριμνά για το πλύσιμο των κάδων και των απορριμματοδοχείων συγκέντρωσης των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των χρησιμοποιούμενων τεχνικών μέσων.
- Συγκέντρωση στοιχείων για την εκτέλεση των προγραμμάτων Αποκομιδής και Διαχείρισης Αποβλήτων και υποβολή αυτών στην Υπηρεσία Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας.

3. Υπηρεσία Καθαριότητας Κοινόχρηστων Χώρων.

- Εκτέλεση εργασιών καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων.
- Διαχείριση παλαιών μέσων μεταφοράς και μηχανημάτων ή τμημάτων τους που έχουν εγκαταλειφθεί και χαρακτηρίζονται στερεά απόβλητα.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των χρησιμοποιούμενων τεχνικών μέσων.
- Εκτέλεση συναφών εργασιών όπως η περισυλλογή ογκωδών αντικειμένων, η απομάκρυνση αεροπανό και αφισών, ο καθαρισμός εγκαταλελειμμένων οικιών κ.λπ.

- Συγκέντρωση στοιχείων για την εκτέλεση των προγραμμάτων καθαριότητας και υποβολή αυτών στην Υπηρεσία Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας.

2. Τμήμα Οχημάτων.

- Διαχείριση των οχημάτων του Δήμου (απορριματοφόρα, μηχανήματα, φορτηγά και επιβατηγά οχήματα) μεριμνώντας για τη στελέχωσή τους, την ασφάλισή τους και τον εφοδιασμό τους με τα σχετικά με την κίνηση έγγραφα.
- Παρακολούθηση και έλεγχος της κίνησης των οχημάτων και της κατανάλωσης καυσίμων.
- Διερεύνηση των συνθηκών τυχόν ατυχημάτων και μέριμνα για την αποκατάσταση των βλαβών.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων προληπτικής συντήρησης των κάθε είδους οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Μέριμνα για την αποκατάσταση κάθε είδους βλαβών και την επισκευή των οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Τήρηση φυσικής αποθήκης ανταλλακτικών και λοιπών υλικών που είναι αναγκαία για τη συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών των οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Συλλογή και επεξεργασία στοιχείων από την εκτέλεση των λειτουργιών συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών των οχημάτων του Δήμου και εκπόνηση και παρακολούθηση σχετικών δεικτών αποδοτικότητας.

3. Τμήμα Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Καθαριότητας.

1. Γραφείο Καθαριότητας Δ.Ε. Άσσου – Λεχαίου.

- Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι ανάλογες των περιγραφόμενων αρμοδιοτήτων στις §§ 1.2 (Υπηρεσία Αποκομιδής και Διαχείρισης

Αποβλήτων) και 1.3 (Υπηρεσία Καθαριότητας Κοινόχρηστων Χώρων) του παρόντος άρθρου.

2. Γραφείο Καθαριότητας Δ.Ε. Σαρωνικού.

- Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι ανάλογες των περιγραφόμενων αρμοδιοτήτων στις §§ 1.2 και 1.3 του παρόντος άρθρου.

3. Γραφείο Καθαριότητας Δ.Ε. Σολυγείας.

- Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι ανάλογες των περιγραφόμενων αρμοδιοτήτων στις §§ 1.2 και 1.3 του παρόντος άρθρου.

4. Γραφείο Καθαριότητας Δ.Ε. Τενέας.

- Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι ανάλογες των περιγραφόμενων αρμοδιοτήτων στις §§ 1.2 και 1.3 του παρόντος άρθρου.

Πίνακας 9 Προσωπικό που διαχειρίζεται τα ΑΣΑ (Πηγή: από το πρακτικό 26/08.12.2015 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου με Αριθμό Απόφασης 476/2015)

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΑ ΑΣΑ		
ΚΛΑΔΟΣ/ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	Απολυτήριο Γυμνασίου	41
ΥΕ Επιστατών Καθαριότητας	Απολυτήριο Γυμνασίου	1
ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων- Απορριματοφόρου	Απολυτήριο Λυκείου	30
ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων Έργων	Απολυτήριο Λυκείου	5
ΔΕ Μηχανοτεχνιτών Αυτοκινήτων	Απολυτήριο Λυκείου	2
ΔΕ Διοικητικός	Απολυτήριο Λυκείου	2
ΤΕ Μηχανολόγων Μηχανικών	Απολυτήριο ΤΕΙ	1
ΠΕ Χημικών Μηχανικών	Απολυτήριο ΤΕΙ	1
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ		
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	Απολυτήριο Γυμνασίου	6
ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων- Απορριματοφόρου	Απολυτήριο Λυκείου	4

3.1.3 Στόχοι και Ανάπτυξη δράσεων Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Κορινθίων

Το τοπικό σχέδιο διαχείρισης στερεών αποβλήτων του δήμου Κορινθίων λαμβάνει υπόψη του το εθνικό σχέδιο Πρόληψης δημιουργίας Αποβλήτων και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων.

Στοχεύει στην κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού ΑΣΑ στο Δήμο Κορινθίων το οποίο θα:

- Ενσωματώνει τις νέες απαιτήσεις και στόχους της Νομοθεσίας για την Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων με έμφαση στις αρχές της πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης
- Ως προς τα Βιοαπόβλητα, στην εκτροπή τους μέσω της λειτουργίας της μονάδας κομποστοποίησης του Δήμου Κορινθίων, της εκτροπής των πράσινων αποβλήτων και των βρώσιμων ελαίων
- Αναδεικνύει τα απαιτούμενα τοπικά έργα υποδομής και δράσεις
- Προτείνει δράσεις για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων με στόχο τη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται για τελική απόρριψη
- Συμβάλει στην αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου.

1) Δράσεις Πρόληψης – επαναχρησιμοποίησης υλικών

Μέτρο 1: Εκστρατεία του Δήμου για πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων:

- i. Με δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών στην πρόληψη αποβλήτων κατά την αγορά προϊόντων
- ii. Σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων στα σχολεία

Μέτρο 2 : Προαγωγή της επαναχρησιμοποίησης

Η επαναχρησιμοποίηση είναι κλασσική μορφή πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων. Σύμφωνα με την οδηγία – πλαίσιο 2008/98/ΕΚ ως Πρόληψη νοούνται τα μέτρα που λαμβάνονται πριν μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα , επιτυγχάνοντας έτσι:

- i. Τη μείωση της ποσότητας αποβλήτων, μεταξύ άλλων μέσω της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων ή την παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων

- ii. Τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία
- iii. Τη μείωση του περιεχομένου των επιβλαβών ουσιών στα υλικά και προϊόντα

Οι δραστηριότητες επαναχρησιμοποίησης που θα αναπτύξει ο δήμος Κορινθίων είναι:

- i. Προώθηση εκδηλώσεων στα σχολεία με στόχο την ενθάρρυνση επαναχρησιμοποίησης βιβλίων – ενημέρωση για τη σημασία και την αξία της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων με χρήσιμες και πρακτικές συμβουλές .
- ii. Ενημέρωσης των πολιτών για τη μείωση της χρήσης συσκευασιών, για την προώθηση χρήσης συσκευασιών και τσαντών πολλαπλών χρήσεων. Θα επιτευχθεί με διανομή φυλλαδίων σε Λαϊκές αγορές και σούπερ – μάρκετ
- iii. Έκδοση ανταποδοτικής κάρτας του δημότη για χρήση του Πράσινου σημείου (ώστε να λαμβάνουν οι πολίτες εκπτώσεις στις υπηρεσίες του δήμου π.χ. παιδικοί σταθμοί κλπ, ανάλογα με τις ποσότητες ή τον όγκο των απορριμμάτων που θα επαναχρησιμοποιούν)
- iv. Επιδιόρθωση και επαναχρησιμοποίηση ΗΗΕ με ενημερώσεις στα σχολεία και στα Πράσινα Σημεία του Δήμου Κορινθίων
- v. Σεμινάρια χειροποίητων κατασκευών από «άχρηστα» υλικά με ενημερώσεις στα σχολεία και στα Πράσινα σημεία του δήμου Κορινθίων
- vi. Ηλεκτρονικά μηνύματα για την επαναχρησιμοποίηση μέσω της ιστοσελίδας του δήμου (διαρκείς ανακοινώσεις) και σχετικά άρθρα και
- vii. Ανακοινώσεις στα τοπικά ΜΜΕ.

Μέτρο 3 : Δημιουργία δικτύου επαναχρησιμοποίησης και επιδιόρθωσης

2) Διαλογή στη πηγή οργανικών δημοτικών αποβλήτων και Εγκατάσταση και Λειτουργία Μονάδας Επεξεργασίας Οργανικών βιοαποδομήσιμων δημοτικών στερεών αστικών αποβλήτων

Βασικοί Ορισμοί: ΒΙΟΑΠΟΔΟΜΗΣΙΜΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΒΑΑ): Αποτελούν μέρος των Αστικών Αποβλήτων (ΑΣΑ) και σύμφωνα με την οδηγία περί υγειονομικής ταφής (99/31/EC), ορίζονται ως «κάθε απόβλητο που είναι σε θέση να υποστεί αναερόβια ή αερόβια αποσύνθεση, όπως είναι τα απόβλητα τροφών και κηπουρικής, το χαρτί – χαρτόνι και το ξύλο.

ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΑ Ή ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΒΑ): Είναι τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απόβλητα τροφών μαγειρείων και νοικοκυριών, εστιατόριων, μονάδων εστίασης και καταστημάτων λιανικής πώλησης και παρεμφερή απόβλητα εγκαταστάσεων επεξεργασίας τροφίμων. Τα βιοαπόβλητα αποτελούν υποσύνολο των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων (ΒΑΑ) σύμφωνα με την Οδηγία 98/2008 για τα απόβλητα αλλά και με την Πράσινη Βίβλο (3.12.2008 COM-2008 811). Στον ορισμό δεν περιλαμβάνονται τα δασικά ή τα γεωργικά κατάλοιπα, η κοπριά, η ιλύς επεξεργασίας λυμάτων ή άλλα βιοαποδομήσιμα απόβλητα όπως οι φυσικές ίνες, το χαρτί ή το κατεργασμένο ξύλο. Εξαιρούνται επίσης τα παραπροϊόντα του τομέα παραγωγής τροφίμων, που δεν μετατρέπονται ποτέ σε απόβλητα.

ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ (ΔΣΠ): Εννοείται η διαδικασία με την οποία γίνεται διαχωρισμός των απορριμμάτων σε επιμέρους υλικά ή ομοιογενείς κατηγορίες συστατικών με σκοπό την ανάκτηση χρήσιμων υλικών πριν αυτά αναμειχθούν με την υπόλοιπη μάζα των απορριμμάτων.

ΑΕΡΟΒΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ (ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ): Ορίζεται η αερόβια βιολογική (οξειδωτική) διαδικασία αποικοδόμησης και σταθεροποίησης των οργανικών υλικών, που πραγματοποιείται υπό τις φυσικές και χημικές εκείνες συνθήκες που ευνοούν τη διαδοχή συγκεκριμένων θερμοφίλων, θερμοάντοχων και μεσόφιλων μικροβιακών πληθυσμών.

Τα βιοαπόβλητα κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- **Οικιακά βιοαπόβλητα:** Τα οικιακά βιοαπόβλητα αποτελούν το οργανικό κλάσμα των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων, τα οποία δη- μιουργούνται στις οικίες ή και σε δημόσιους χώρους (περίπτωση αποβλήτων κήπων) και διακρίνονται σε απόβλητα τροφών και απόβλητα κήπων – πρασίνου. Η πρώτη περίπτωση περιλαμβάνει τρόφιμα που απορρίπτονται γιατί δεν χρησιμοποιήθηκαν καθόλου ή χρησιμοποιήθηκαν εν μέρει κατά την παρασκευή γευμάτων εντός των οικιών. Επίσης, περιλαμβάνει τις ποσότητες φρέσκων φρούτων και λαχανικών που απορρίφθηκαν. Στη δεύτερη περίπτωση, περιλαμβάνονται τα προϊόντα αποβλήτων από τους κήπους των οικιών και δημόσιων χώρων και εν γένει των υπολειμμάτων βλάστησης από την συντήρηση χώρων πρασίνου. Περιλαμβάνουν μοσχεύματα δέντρων, κλαδιά, χόρτα, φύλλα, κλαδέματα, παλιά φυτά, λουλούδια κλπ.
- **Εμπορικά απόβλητα:** Τα απόβλητα που προέρχονται από επιχειρήσεις που χρησιμοποιούνται κυρίως για εμπορικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, δραστηριοποιούνται ως κέντρα διασκέδασης, αναψυχής και εστίασης. Η κατηγορία αυτή εμπεριέχει τα βιοαπόβλητα που προέρχονται από αθλητικές δραστηριότητες, υπηρεσίες αναψυχής, τις υπηρεσίες δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα, οργανισμούς κοινής ωφέλειας και εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- **Βιοαπόβλητα βιομηχανιών:** Νοούνται τα βιοαπόβλητα που προέρχονται από τις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών. Στον εν λόγω ορισμό δεν συμπεριλαμβάνονται τα δασικά ή γεωργικά κατάλοιπα, η κοπριά, η ιλύς επεξεργασίας αστικών λυμάτων καθώς και άλλα βιοαποδομήσιμα όπως οι φυσικές ίνες, το χαρτί ή το κατεργασμένο ξύλο. Επιπλέον και με βάση τον ορισμό των βιοαποβλήτων, εξαιρούνται τα παραπροϊόντα της παραγωγής τροφίμων που δεν μετατρέπονται ποτέ σε απόβλητα. Τα βιοαπόβλητα των βιομηχανικών χωρίζονται στις εξής υποκατηγορίες: από εγκαταστάσεις επεξεργασίας φρούτων και λαχανικών, από εγκαταστάσεις επεξεργασίας κρέατος και αλιευμάτων και από εγκαταστάσεις επεξεργασίας τροφίμων.

Μέτρο 1: Κατασκευή και λειτουργία Μονάδας επεξεργασίας οργανικών βιοαποδομίσιμων δημοτικών στερεών αποβλήτων (αρχικά για την πόλη της Κορίνθου και στη συνέχεια για το σύνολο του Καλλικρατικού δήμου Κορινθίων αλλά και επέκταση της μονάδας για κάλυψη των αναγκών και των όμορων δήμων με τους οποίους θα συνεργαστεί ο δήμος Κορινθίων).

Οι στόχοι-οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία μίας μονάδας κομποστοποίησης είναι:

- Μείωση αποβλήτων. Επίτευξη σημαντικού ποσοστού εκτροπής των Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (BAA) από χώρους υγειονομικής ταφής, καθώς τα βιοαπόβλητα αποτελούν το μεγαλύτερο και «δυσκολότερο» ρεύμα των BAA.
- Μείωση των προς διάθεση οργανικών αποβλήτων κουζίνας.
- Μείωση της παραγωγής μεθανίου από χώρους υγειονομικής ταφής.
- Μείωση της παραγωγής στραγγισμάτων σε χώρους υγειονομικής ταφής.
- Υποβιβασμός των τοξικών χημικών ουσιών στα βιοαπόβλητα.
- Διευκολύνεται η λειτουργία των δημόσιων χώρων επεξεργασίας απορριμμάτων, όπου υπάρχουν τέτοιοι, μειώνεται η έκταση και το κόστος κατασκευής τους, γίνεται οικονομικότερη η λειτουργία τους, υγειονομικά ασφαλής και άοσμη, οι δε εργαζόμενοι σε αυτούς έχουν ένα πολύ πιο ευχάριστο περιβάλλον εργασίας.
- Οι κάτοικοι της περιοχής εγκατάστασης τέτοιων μονάδων γίνονται λιγότερο αντιδραστικοί.
- Προστασία δημόσιας υγείας.
- Καταστροφή παθογόνων μικροοργανισμών που απειλούν τα φυτά, τα ζώα και τους ανθρώπους.
- Εμπλουτισμός εδάφους. Αποτελεσματική επιστροφή της οργανικής ουσίας και των θρεπτικών συστατικών στο έδαφος, με πολλαπλά οφέλη (βελτίωση της δομής του εδάφους, της υδατοικανότητας του, της παραγωγικότητας, καταπολέμηση της ερημοποίησης, μερική υποκατάσταση λιπασμάτων, μείωση των φυτοφαρμάκων, ενίσχυση

της αποθήκης άνθρακα του εδάφους και συνεπώς συνεισφορά στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής).

- Χρήσιμες εφαρμογές στη γεωργία. Η χρήση του compost μειώνει τις απαιτήσεις για χρήση άλλων βελτιωτικών εδάφους, όπως η τύρφη, για αγροτικές ή κηπευτικές δραστηριότητες
- Βελτίωση της γονιμότητας και της παραγωγικότητας των εδαφών
- Αποθάρρυνση εντόμων στα φυτά
- Περιορισμός της χρήσης πετροχημικών λιπασμάτων
- Διευκόλυνση της αξιοποίησης των υπολοίπων αποβλήτων αφού η ΔσΠ των βιοαποβλήτων «απομακρύνει» τα οργανικά υλικά που χαρακτηρίζονται από υψηλή υγρασία και χαμηλή θερμοδική αξία, από τα υπόλοιπα Α.Σ.Α.
- Εξοικονόμηση χρημάτων

Κοινωνικά οφέλη.

- Ενημέρωση ευαισθητοποίηση των πολιτών για θέματα διαχείρισης αποβλήτων με στόχο στην αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς και στη μακροπρόθεσμη μείωση των αποβλήτων.
- Αναβάθμιση του ενδιαφέροντος για περιβαλλοντικά ζητήματα.
- Κινητικότητα και ενδιαφέρον απέναντι στη μείωση και την ανακύκλωση των αποβλήτων με σκοπό να επιδράσει τελικά στην κουλτούρα των πολιτών αλλά κυρίως των επιχειρήσεων που μπορεί τελικά να ανακαλύψουν επιχειρηματικό συμφέρον μέσα από τις δράσεις αυτές.
- Αύξηση θέσεων εργασίας.
- Ενίσχυση τεχνογνωσίας εμπλεκομένων.
- Ενίσχυσης δράσεων εθελοντισμού – Συμμετοχή πολιτών.

Μέτρο 2: Εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών για την χωριστή συλλογή των οργανικών βιοαποδομίσιμων αποβλήτων στους κάδους με το κίτρινο καπάκι.

Μέτρο 3: Αντικατάσταση των κάδων με κίτρινο καπάκι με καφέ κάδους για την συλλογή των οργανικών βιοαποδομίσιμων αποβλήτων και επέκταση του

δικτύου κάδων στο σύνολο της πόλης της Κορίνθου αρχικά και στη συνέχεια για το σύνολο του Καλλικρατικού δήμου Κορινθίων

3) Χωριστή συλλογή πράσινων αποβλήτων

Μέτρο 1: Χωριστή συλλογή των πράσινων αποβλήτων (κλαδέματα κλπ) χωρίς ανάμιξη με τα λοιπά ογκώδη απορρίμματα με σκοπό τον τεμαχισμό τους στα Πράσινα σημεία και χρήση μέρους τους στη διαδικασία κομποστοποίησης στη Μονάδα επεξεργασίας οργανικών βιοαποδομίσιμων αποβλήτων. Η σύγχρονη αντίληψη διαχείρισης κλαδεμάτων αντιμετωπίζει το συγκεκριμένο προϊόν ως πολύτιμη και αξιοποιήσιμη πρώτη ύλη πέρα από την παραγωγή του κομπόστ – εδαφοβελτιωτικού και ως υλικού επικάλυψης γυμνού εδάφους σε πάρκα και κήπους με θρύμμα από τα κλαδέματα αλλά και ενδεχομένων ως στερεό βιοκαύσιμο σε ειδικούς καυστήρες για θέρμανση κτιρίων κολυμβητηρίων κλπ.

Μέτρο 2: Προμήθεια του ειδικού εξοπλισμού τεμαχισμού των κλαδεμάτων

4) Ενίσχυση της Διαλογής στη Πηγή

Μέτρο 1: Προμήθεια και νέων μπλε κάδων (συλλογή συσκευασιών) , προκειμένου να καλυφθεί όλο το εύρος του καλλικρατικού δήμου Κορινθίων και να ενισχυθεί η χωριστή συλλογή αποβλήτων συσκευασιών (στόχος είναι η αναλογία Πράσινου Κάδου : Μπλε Κάδου να είναι σε όλη την επικράτεια του Δήμου Κορινθίων 1:1). Επίσης στόχος του δήμου είναι εντός της επόμενης πενταετίας να οργανώσει και να επιτύχει την συλλογή σε χωριστά ρεύματα και ανάλογα με το υλικό κατασκευής τις συσκευασίες (ξεχωριστά ρεύματα για πλαστικό, χαρτί, αλουμίνιο και γυαλί – έχουν ήδη τοποθετηθεί κώδωνες συλλογής γυαλιού), αρχικά με κάδους χωριστής συλλογής στο κέντρο της πόλης της Κορίνθου , στους πεζόδρομους και στα σχολεία του δήμου και στη συνέχεια κάλυψη όλου του δήμου Κορινθίων.

Μέτρο 2: Δημιουργία νέων ξεχωριστών ρευμάτων αποβλήτων και χωριστή συλλογή αυτών

- i. Ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών , ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για το διαχωρισμό των αστικών απορριμμάτων σε ξεχωριστά ρεύματα και για τις ωφέλειες της χωριστής συλλογής τους.
- ii. Σύναψη συμβάσεων συνεργασίας του δήμου με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης, πέραν αυτών που είναι ήδη σε ισχύ
- iii. Αδειοδότηση και λειτουργία Πράσινου σημείου σε χώρο που ο δήμος Κορινθίων έχει ήδη μισθώσει στη δημοτική ενότητα Κορίνθου (για τη συλλογή ξεχωριστών ρευμάτων ηλεκτρικών συσκευών, λαμπτήρων απλών και λαμπτήρων φθορισμού, βιβλίων και τυπωμένου χαρτιού, ρούχων και υφασμάτων, ξύλων, επίπλων, τζαμιών, χωμάτων, μελανιών πλαστικών υλικών κλπ ογκωδών υλικών). Οι πολίτες θα μπορούν να παραδίδουν τα χωριστά συλλέγοντα είδη αποβλήτων με δικό τους μεταφορικό μέσο στο Πράσινο σημείο.
- iv. Χωριστή συλλογή χαρτιού , με την προμήθεια και τοποθέτηση αρχικά στην πόλη της Κορίνθου (κατά προτεραιότητα στα σχολεία, στα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες) και στη συνέχεια σε επιλεγμένα σημεία σε όλη την επικράτεια του Δήμου Κορινθίων , καφέ κάδων συλλογής χαρτιού και έντυπων υλικών ορούν να παραδίδουν χρήσιμα υλικά (όπως έπιπλα και ρούχα)
- v. Ενίσχυση του δικτύου των κωδώνων γυαλιού για τη χωριστή συλλογή γυάλινων συσκευασιών με έμφαση στα σημεία με καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος αλλά και υλοποίηση προγράμματος ενημέρωσης των πολιτών για προώθηση κατά προτεραιότητας της επιστροφής των γυάλινων συσκευασιών στα καταστήματα πώλησης (super market και κάβες)
- vi. Χωριστή συλλογή ογκωδών αποβλήτων μέσω: της βελτίωσης – ενίσχυσης του συστήματος συλλογής ογκωδών με ειδικά οχήματα του δήμου Κορινθίων κατόπιν ειδοποίησης της αρμόδιας υπηρεσίας

- καθαριότητας και με χρέωση του πολίτη πάνω από συγκεκριμένο όγκο υλικών, ώστε να ενθαρρυνθεί η απευθείας μεταφορά τους από τους πολίτες στο Πράσινο σημείο. Δημιουργία κινήτρων για τη μεταφορά των ογκωδών από τους πολίτες στο δημοτικό πράσινο σημείο (ανταποδοτική κάρτα πολίτη)
- vii. Χωριστή συλλογή των βρώσιμων ελαίων . Ο Δήμος Κορινθίων έχει ήδη λάβει απόφαση για πιλοτικό πρόγραμμα συλλογής βρώσιμων ελαίων μέσω των σχολικών επιτροπών σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης . Επέκταση του προγράμματος και ευρύτερη εφαρμογή του με διεύρυνση των σημείων συλλογής.
- viii. Χωριστή συλλογή ΑΕΚΚ (Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων). Επειδή η συλλογή αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων δεν αποτελεί υποχρέωση του Δήμου, οι πολίτες θα μπορούν να μεταφέρουν μόνοι τους μικρές ποσότητες (μέχρι ενός καθορισμένου όγκου) στο Πράσινο Σημείο. Σύναψη σύμβασης του δήμου με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ για την παραλαβή και περαιτέρω αξιοποίησή τους
- ix. Χωριστή συλλογή μικρών ποσοτήτων επικίνδυνων αποβλήτων, με αξιοποίηση του Πράσινου σημείου , όπου οι πολίτες θα μπορούν να μεταφέρουν τυχόν επικίνδυνα απόβλητα των νοικοκυριών αλλά και ενημέρωση των πολιτών σε συνεργασία με τα φαρμακεία για τη συλλογή ληγμένων φαρμάκων.

5) Εκστρατεία ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης

Καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχή υλοποίηση και εφαρμογή του τοπικού σχεδίου διαχείρισης Αστικών αποβλήτων του δήμου Κορινθίων είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών . Προϋπόθεση για να επιτευχθούν οι στόχοι του παρόντος σχεδίου είναι η συνεργασία και η συμμετοχή των πολιτών. Ο δήμος θα καταρτίσει πρόγραμμα ενημέρωσης με στοχευόμενες δράσεις ευαισθητοποίησης για το πρόγραμμα ΔσΠ (Διαλογή

στη Πηγή) αστικών απορριμμάτων, με σχολικές δραστηριότητες σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, με επιστολές στους πολίτες, με έκδοση έντυπου οδηγιών και ενημερωτικού φυλλαδίου, με δελτία τύπου, με εκδηλώσεις, ημερίδες, κινητό περίπτερο ενημέρωσης και δημιουργία γραφείου και ανοικτής γραμμής ενημέρωσης των πολιτών. Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να απασχοληθούν εθελοντές σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του δήμου.

Οι δράσεις που θα αναπτυχθούν περιλαμβάνουν:

1η Φάση: Αφύπνιση και ενημέρωση

- Καταχώρηση στην ιστοσελίδα του δήμου
- Έντυπο ενημερωτικό φυλλάδιο
- Επιστολές του δήμου στους πολίτες
- Συνεντεύξεις τύπου 46
- Δημιουργία γραφείου και ανοικτής γραμμής επικοινωνίας με τους πολίτες
- Σελίδες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης

2η Φάση: Ενεργοποίησης – Καθοδήγησης

- Ενημέρωση πόρτα – πόρτα για την επίτευξη επαφής με τους δημότες Ενημερωτικές εκδηλώσεις και δράσεις που μπορούν γίνουν σε συνεργασία και να προβληθούν από μεγάλα ΜΜΕ
- Εκδηλώσεις στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Κινητό περίπτερο ενημέρωσης για αναλυτική ενημέρωση και καθοδήγηση των πολιτών.

Όλες οι ανωτέρω δράσεις ενημέρωσης θα έχουν διάρκεια σε βάθος πενταετίας και επαναλαμβάνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

6) Εκσυγχρονισμός και οργάνωση Υπηρεσίας Καθαριότητας και ανακύκλωσης του δήμου Κορινθίων

Για την εφαρμογή του παρόντος τοπικού σχεδίου Διαχείρισης αποβλήτων του Δήμου Κορινθίων απαιτείται η αναδιοργάνωση της λειτουργίας της αρμόδιας Διεύθυνσης Καθαριότητας και Ανακύκλωσης , ώστε να παίξει και το ρόλο του συντονισμού και παρακολούθησης της εφαρμογής των δράσεων του σχεδίου και την σταδιακή επίτευξη των στόχων αυτού. Η Διεύθυνση Καθαριότητας – Ανακύκλωσης θα πρέπει αμέσως μετά την έγκριση του Παρόντος ΤΣΔΑ να θέσει ετήσιους στόχους για την υλοποίηση των δράσεων του ΤΣΔΑ και στο τέλος κάθε έτους να υποβάλει έκθεση στο Δημοτικό Συμβούλιο με αποτίμηση και αξιολόγηση της προόδου και της επίτευξης ή μη των ετήσιων στόχων. Η Διεύθυνση Καθαριότητας – ανακύκλωσης σε συνεργασία με τη διεύθυνση Τεχνικών υπηρεσιών θα προγραμματίσει την ωρίμανση και αδειοδότηση των έργων υποδομής και προμήθειας εξοπλισμού που ανωτέρω καταγράφηκαν και θα προγραμματίσει και θα υλοποιήσει της δράσεις του σχεδίου. Επίσης η Διεύθυνση Καθαριότητας – Ανακύκλωσης θα πρέπει άμεσα με τα την έγκριση του παρόντος τοπικού σχεδίου δράσης να αποτυπώσει την εν λόγω διαχείριση σε χάρτη ευανάγνωστο με στόχο την άμεση εξυπηρέτηση και ενημέρωση των πολιτών, για το τι πρέπει να κάνει με το κάθε διακριτό είδος αποβλήτου (ρεύματα αποβλήτων, τηλέφωνα υπηρεσιών, λειτουργία πράσινων σημείων κλ).

Επίσης θα συντονίζει την εκστρατεία ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών (με πρόβλεψη σταθερού και μόνιμου γραφείου και ειδικής τηλεφωνικής γραμμής) και θα οργανώσει τη λειτουργία του συστήματος παρακολούθησης της υλοποίησης του ΤΣΔΑ.

Η επιτυχής εφαρμογή του ΤΣΔΑ προϋποθέτει την ορθή οργάνωση της Διεύθυνσης Καθαριότητας και ανακύκλωσης, τον εκσυγχρονισμό των υποδομών της (π.χ με την προμήθεια και νέων απορριμματοφόρων οχημάτων αλλά και σύγχρονων χώρων διοίκησης) και την επαρκή στελέχυσή της με προσωπικό για την υλοποίηση των δράσεων του ΤΣΔΑ, τον συντονισμό του προσωπικού καθαριότητας.

Ήδη ο Δήμος Κορινθίων έχει ξεκινήσει τη διαδικασία σύνταξης και έγκρισης Κανονισμού Λειτουργίας της Διεύθυνσης Καθαριότητας και ανακύκλωσης του δήμου .

Επίσης προγραμματίζει εντός του έτους 2016 της Πιστοποίηση της διεύθυνσης Καθαριότητας με το πρότυπο ISO 14001: 2004 . Το πρότυπο EN ISO 14001 είναι το πλέον αναγνωρισμένο και διαδεδομένο παγκοσμίως πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Καθορίζει τις απαιτήσεις - προδιαγραφές για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, σκοπός του οποίου είναι η μείωση της περιβαλλοντικής επίδρασης από την άσκηση της δραστηριότητας, η συνεχής βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης και η συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία. Βάση του προτύπου αποτελεί η ανάλυση των διεργασιών της αρμόδιας Διεύθυνσης και του τρόπου με τον οποίον αυτές επηρεάζουν το περιβάλλον (περιβαλλοντικές επιπτώσεις).

Παρέχει οδηγίες σχετικά με :

- Την περιβαλλοντική οργάνωση της Διεύθυνσης
- Τα μέτρα παρακολούθησης, μέτρησης κι ελαχιστοποίησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Τα απαιτούμενα σημεία ελέγχων που πρέπει να εφαρμόζονται στις δραστηριότητες εκείνες που επιδρούν με το περιβάλλον όπως είναι η κατανάλωση φυσικών πόρων (π.χ. νερό κ.λπ.) και ενέργειας
- Η διαχείριση και διάθεση των αποβλήτων

Οφέλη από την εφαρμογή συστήματος κατά ISO 14001

Τα οφέλη που δύναται να προκύψουν από την εφαρμογή του συστήματος κατά ISO 14001:2004 είναι:

- Η βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης 48
- Η επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και η αποφυγή προστίμων.

- Η πρόληψη της ρύπανσης
- Η μείωση του λειτουργικού κόστους της Διεύθυνσης μέσω της ορθολογικής χρήσης α' υλών και φυσικών πόρων, της αύξησης της αποδοτικότητας και παραγωγικότητας, της μείωση του κόστους διαχείρισης αποβλήτων, της μη επιβολής προστίμων περιβαλλοντικών παραβάσεων,
- Η βελτίωση της εικόνας της Διεύθυνσης προς το ευρύ κοινό, τοπική κοινωνία, αρμόδιες αρχές, μέσω της ανάδειξης της περιβαλλοντικής ευαισθησίας της
- Η ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε περιβαλλοντικά θέματα και η αυξημένη προθυμία για ανάληψη ευθυνών

7) Διαχείριση υπολείμματος – απορρίμματα πράσινων κάδων

Με την σταδιακή εφαρμογή των δράσεων του τοπικού σχεδίου δράσεων του Δήμου Κορινθίων, εκτιμάται ότι θα μειωθεί δραστικά το περιεχόμενο των πράσινων κάδων, προς τελική διάθεση. Στόχος είναι ο όγκος των σύμμεικτων απορριμμάτων να μειωθεί σε βάθος πενταετίας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% . Ο δήμος θα διερευνήσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης της κατασκευής και λειτουργίας μονάδας Μηχανικής / Βιολογικής επεξεργασίας των απορριμμάτων των πράσινων κάδων, που θα περιλαμβάνει :

- Ανάκτηση υλικών συσκευασίας
- Κομποστοποίηση οργανικού κλάσματος
- Διαχείριση υπολείμματος Βασική επιδίωξη ως προς τη διαχείριση του υπολείμματος του Δήμου Κορινθίων είναι η απόκτηση και αδειοδότηση για την κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΥ στα διοικητικά του όρια για την εξυπηρέτηση των αναγκών του για τελική διάθεση των υπολειμμάτων (συγκεκριμένα στη θέση Μάντρα της Τ.Κ. Στεφανίου). Η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου συντάσσει σχετικό φάκελο για την απόκτηση και την αδειοδότηση του εν λόγω χώρου , προκειμένου

άμεσα να μπορεί να υποβληθεί πρόταση για χρηματοδότηση του έργου κατασκευής και λειτουργίας ΧΥΤΥ.

8) Διαδημοτικές Συνεργασίες

Ο Δήμος Κορινθίων θα προτείνει και θα διερευνήσει το ενδεχόμενο συνεργασίας του με του Δήμους Νεμέας και Λουτρακίου- Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων, ως προς τη διαχείριση και επεξεργασία των οργανικών βιοαποδομήσιμων αστικών απορριμμάτων.

3.1.4 Δαπάνες του Δήμου Κορινθίων και Χρηματοδότηση

Δαπάνες

Πίνακας 10 Δαπάνες του Δήμου Κορινθίων για τη διαχείριση των απορριμμάτων με στοιχεία από τον προϋπολογισμό του Δήμου Κορινθίων έτους 2014 (Πηγή: από το πρακτικό 26/08.12.2015 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου με Αριθμό Απόφασης 476/2015)

A/A	ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟ (€)
1	Δαπάνες προσωπικού	2.079.594,59
2	Ασφάλιστρα μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων, τεχνικών εγκαταστάσεων	14.231,00
3	Συντήρηση και επισκευή μεταφορικών μέσων και λοιπών μηχανημάτων	77.373,98
4	Τέλη κυκλοφορίας	4.375,34
5	Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών	313.651,76
6	Μεταφορές εν γένει	2.152,50
7	Μισθώματα κτιρίων – τεχνικών έργων ακινήτων	5.011,20
8	Προμήθεια ειδών καθαριότητας	25.393,15
9	Προμήθεια λοιπού εξοπλισμού (κάδοι απορριμμάτων)	215.485,79
10	Καθαρισμός ακτών – παραλιών και ρυπασμένων περιοχών	68.659,32
11	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	27.675,00
12	Λοιπές δαπάνες	2.295,91
	ΣΥΝΟΛΟ	2.835.899,54

Για το 2014 με όγκο απορριμμάτων 20.984 τόνους προκύπτει ένα κόστος διαχείρισης 135 Ευρώ / τόνο.

Χρηματοδότηση

Βασική πηγή χρηματοδότησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στο τοπικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων του δήμου Κορινθίων μπορεί να είναι το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020.

Στο εν λόγω επιχειρησιακό πρόγραμμα και ειδικότερα στο Θεματικό Στόχο 6 περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και η προώθηση των μεθόδων διαχείρισης αποβλήτων, με σκοπό την αποδοτικότερη χρήση των πόρων και σταδιακή απεξάρτηση από την εδαφική διάθεση αστικών αποβλήτων, με δημιουργία δικτύων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, χωριστής συλλογής ρευμάτων 50 ανακύκλωσης και βιοαποβλήτων προς επίτευξη υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ (Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση) και των επικαιροποιημένων ΠΕΣΔΑ (Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων). Η διασφάλιση της αυτάρκειας της χώρας σε υποδομές ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και διάθεσης μη ανακτήσιμων αστικών αποβλήτων, με ολοκλήρωση επαρκούς και κατάλληλου δικτύου υποδομών, στο πλαίσιο του άρθρου 16 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των στόχων στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ και των επικαιροποιημένων ΠΕΣΔΑ.

Ειδικά για τα στερεά απόβλητα, το κύριο βάρος χρηματοδότησης φέρει το τομεακό πρόγραμμα, με προτεραιοποίηση βάσει της «ιεραρχίας» της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, ως εξής:

- Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων.
- Προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, της χωριστής συλλογής ρευμάτων προς επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης βιοαποβλήτων.
- Διασφάλιση κατάλληλου και επαρκούς δικτύου εγκαταστάσεων ανάκτησης και διάθεσης υπολειπόμενων συμμεικτων αστικών αποβλήτων, αδρανών, υγειονομικών και επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων.

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Στόχου του επιχειρησιακού προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» είναι και η:

- Προώθηση οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων με στόχο την διασφάλιση επαρκούς και κατάλληλου εθνικού και περιφερειακού δικτύου εγκαταστάσεων διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, τις απαιτήσεις του άρθρου 14 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ και τη στρατηγική μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής (οδηγία EL 24 EL 1999/31/ΕΚ) και με βάση τον Εθνικό και επικαιροποιημένους Περιφερειακούς Σχεδιασμούς, ως ακολούθως:
 - Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων.
 - Ανάπτυξη δικτύων οικιακής κομποστοποίησης συστημάτων, χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων και μονάδες κομποστοποίησης βιοαποβλήτων.
 - Δημιουργία δικτύου «Πράσινων Σημείων».
 - Υλοποίηση εγκαταστάσεων ανάκτησης και διάθεσης αστικών αποβλήτων, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα ή σε περιοχές με υστέρηση υποδομών, με κατάλληλη προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων.
 - Υλοποίηση δράσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς.
 - Ανάπτυξη υποδομών διάθεσης αδρανών αποβλήτων σε περιοχές με χαμηλή πρόσβαση των αντίστοιχων ΣΕΔ (Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης), κυρίως σε νησιά.
 - Υλοποίηση μονάδων επεξεργασίας/αξιοποίησης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων.

Βιβλιογραφία

Βιβλία - Άρθρα

- Σχολική εγκυκλοπαίδεια **Πατάκης – Oxford**
- Εγκυκλοπαίδεια **Νέα Δομή**, εκδόσεις «Δομή» Αθήνα 1996
- Παπαχατζής Νικόλαος, “**Αρχαία Κόρινθος**”, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 2005 (επανέκδοση)

Ηλεκτρονικές Πηγές

- Από την Ελληνική Στατιστική Αρχή www.statistics.gr
- Από την βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια <https://el.wikipedia.org/wiki/Κόρινθος>
- Από την βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια https://el.wikipedia.org/wiki/Δήμος_Κορινθίων
- Από την ιστοσελίδα του υπουργείου εσωτερικών www.ypes.gr/el
- Από την ιστοσελίδα του δήμου Κορινθίων www.korinthos.gr
- Από την ιστοσελίδα του νομού Κορινθίων www.korinthos.net
- Από την ιστοσελίδα του επιμελητηρίου Κορινθίας www.korinthiacc.gr

ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ 1ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011 ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό σε €			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσό σε €
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστα		
B. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ				A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
4. Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεων	5.349.278,50	2.874.132,22	2.475.146,28	Ι. Κεφάλαιο	38.200.703,29
	5.349.278,50	2.874.132,22	2.475.146,28	II. Διαφορές επενδυτικής και επιχειρησιακής επένδυσης - διαρκές παγίων	38.200.703,29
II. Ενυπόθητες ακινητοποιήσεις			11.087.983,52	3. Διαρκές Παγίων	303.907,44
1. Γηπέδα - Οικόπεδα	19.292.208,80	0,00	19.292.208,80	4. Επιχειρησιακές επενδύσεις	29.579.156,25
1α. Παιδικές Πάρκα - Παιδίστρια κοινής χρήσεως	4.598.811,49	1.741.212,05	2.857.599,44		29.883.143,69
1β. Οδοί-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	119.290.390,40	113.909.790,99	5.380.599,42	III. Αποθεματικά Κεφάλαια	
1γ. Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	2.427.589,32	1.875.383,25	752.206,07	3. Ειδικά αποθεματικά	212,38
2. Όρυχτα, Μεταλλεία, Λατομεία, Άγροί, Φυτείες, Δάση	1.728.474,46	0,00	1.728.474,46		212,38
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	19.474.533,58	7.880.281,21	11.794.272,37	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (ΑΙ+ΑΙΙ+ΑΙΥ)	68.084.059,36
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής κοινής χρήσεως	3.011.842,93	1.524.263,72	1.387.579,21	B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ	
3γ. Λοιπές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	2.375.598,32	1.085.599,54	1.309.969,78	1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	107.827,29
4. Μηγχο-Τεχν. Ενγύστας και λοιπός μηχανικός εξοπλισμός	1.567.559,91	850.873,93	716.685,98	2. Λοιπές προβλέψεις	4.501.419,97
5. Μεταφορικά μέσα	2.824.217,38	1.947.039,39	877.177,99		4.609.247,26
6. Επίπλα και λοιπός εξοπλισμός	3.194.239,82	1.908.363,89	1.275.875,93	Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
7. Ακίνητα ποσών από εκπτώσεις και προκαταβολές	18.017.623,32	0,00	18.017.623,32	I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.979.403,96
Σύνολο ακινητοποιήσεων (ΠΙ)	195.793.030,73	132.402.727,96	63.390.302,77	3. Δάνεια Ταμειοτηρίων	1.810.762,38
III. Τίτλοι πάγιας επένδυσης και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			1.744.691,77	II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
1. Τίτλοι πάγιας επένδυσης	2.206.960,35	0,00	2.206.960,35	1. Προμηθευτές	6.191.624,96
Μείον: Οφειλόμενες δόσεις	0,00	0,00	0,00	4. Υποχρεώσεις από φόρους-εέλη	118.020,43
Μείον: Προβλέψεις από υποτίμηση	462.268,98	0,00	462.268,98	5. Αποθεματικά οργανισμού	405.085,28
Σύνολο πάγιας ενεργητικού (ΠΙ+ΠΙΙ+ΠΙΙΙ)			65.134.994,64	7. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επομένη χρήση	168.841,28
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				8. Ποσότητες διάφοροι	251.487,86
I. Αποθέματα				Σύνολο υποχρεώσεων (Γ+ΓΙ)	8.084.839,43
4. Υλικά κατασκευής και επισκευής τεχνικών έργων, Αναλώσιμα υλικά, Ανταλλακτικά και είδη συσκευασίας			90.836,12	Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
II. Αποθήσεις				1. Έσοδα επομένων χρήσεων	460.593,81
1. Αποθήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	9.571.256,47	3.996.680,26	5.574.576,21	2. Έσοδα χρήσεως πληρωτέα	317.413,35
Μείον: Προβλέψεις	0,00	0,00	0,00	Σύνολο μεταβατικών λογαριασμών	813.007,16
3. Δομημένοι λογαριασμοί καταθέσεων	0,00	0,00	0,00	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+E)	82.401.915,59
5. Κρέσσες διάφοροι	0,00	0,00	0,00	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A+Γ+Δ)	82.401.915,59
6. Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	0,00	0,00	0,00		
			5.574.576,21		
III. Χρεώγραφα					
1. Μετοχές	261.857,89	0,00	261.857,89		
Μείον: Προβλέψεις για υποτίμηση	70.521,29	0,00	70.521,29		
			191.336,60		
IV. Διαθέσιμα					
1. Ταμείο			9.576,94		
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας			7.668.035,95		
			7.677.612,89		
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙΙΙ+ΔΙΥ)			13.534.361,82		
E. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			1.257.412,95		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+E)			82.401.915,59		

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Τα κονδύλια του Πάγιου Ενεργητικού (ΓΙ+ΓΙΙ+ΓΙΙΙ) και των Ιδίων Κεφαλαίων (ΑΙ+ΑΙΥ) προέκυψαν από τις εγκεκριμένες Οικονομικές Καταστάσεις Τέλους χρήσεως 2008 για τους Δήμους Άσσου - Λεχαιού και Τενέας και χρήσεως 2009 για το Δήμο Σαρωνικού. Για το Δήμο Κορινθίων τα κονδύλια προέκυψαν από τα στοιχεία του Μητρώου Παγίων και του ισολογίου της Γενικής Λογιστικής της χρήσης 2010. Τέλος για το Δήμο Σουλίου ακολουθήθηκε η διαδικασία της Φυσικής Απογραφής και η αποτίμηση των παγίων έγινε με αξία μινιμίας 0,01 €.
- Για όλους τους Δήμους εκκρεμεί η διαδικασία επικεφαλής της απογραφής των Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων που αφορούν σε Γήπεδα - Οικόπεδα και Κτηριακές Εγκαταστάσεις και η αποτίμηση τους με τη μέθοδο των αντικειμενικών τους αξιών κατά την 01/01/2011.
- Τα λοιπά κονδύλια Ενεργητικού και Παθητικού προέκυψαν σύμφωνα με τα εγκεκριμένα από την Επιτροπή Απογραφής πρωτόκολλα παραδόσεως - παραλαβής βάσει των διατάξεων του Ν. 3852/2010 και των σχετικών εγκυκλίων - οδηγιών απογραφής Έναρξης του ΥΠ.ΕΣ.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ, 21 Οκτωβρίου 2011

Ο Δήμαρχος Δήμου Κορινθίων

Ο Αντιδήμαρχος Οικονομικών
Πρόεδρος Επιτροπής Απογραφής Έναρξης

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΗΝ ΟΔΟΚΑΘΗΡΟΜΕΝΕΣ ΑΝΕΣΣΕ Α.Ε.
ΚΟΥΡΤΙΔΩΝ 7, 104 45 ΑΘΗΝΑ Α.Φ.Μ. 99622632
Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε.Ε ΑΘΗΝΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 265820

ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 226909

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΙΑΠΤΗΣ
ΑΔΤ: ΑΙ-007883
ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ Α' ΤΑΞΗΣ 8256

ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012
 Ή ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2012			Ποσό προηγούμενης χρήσεως 2011		
	Δίνα κτήσεως	Αποσβέσεις	Αντιθέσεις	Δίνα κτήσεως	Αποσβέσεις	Αντιθέσεις
Β. ΕΣΟΔΑ ΕΚΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	4.663.886,79	4.663.813,89	1.589.173,85	6.630.997,06	3.712.147,33	1.826.156,83
Α. Λοιπά έσοδα εργασιών						
Γ. ΠΑΘΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Α. Ενσώματες ακινοποιήσεις						
1. Γη/ες - οικοπέδα	21.238.330,12	0,00	21.238.330,12	21.146.150,13	0,00	21.146.150,13
2. Πύργοι (Πύργοι - Παρόντες κτιριακές χρήσεις)	6.177.461,50	2.555.901,72	3.621.559,78	5.743.533,77	3.109.204,41	2.634.329,36
3. Οδοί - Οδοστρώματα κτιριακές χρήσεις	122.618.177,59	116.489.763,41	6.128.414,18	122.537.538,67	119.949.975,51	6.148.563,16
4. Υδροδότηση κτιριακές χρήσεις	4.406.613,29	2.000.025,00	2.375.888,29	2.405.493,41	1.822.239,29	631.426,42
5. Κτίρια και τεχνικά έργα	21.822.348,03	10.590.545,56	11.231.802,47	21.768.973,29	9.327.265,33	12.441.708,97
6. Εξοπλισμός - Πληροφορική κτιριακές χρήσεις	3.360.493,29	2.105.040,02	1.255.453,27	3.208.594,27	1.929.445,96	1.269.146,51
7. Λοιπά κτιριακά έργα	4.623.823,76	1.872.636,28	2.751.187,48	4.399.702,09	1.811.111,23	2.588.590,86
8. Μηχολογία - Εξοπλισμός και λοιπές μηχανές (βιομηχανικές)	1.500.754,99	1.455.369,48	45.385,51	1.508.024,03	1.315.305,51	182.718,52
9. Μηχολογία (αερο)	2.795.237,97	2.447.749,80	347.488,17	2.793.237,97	2.195.157,17	598.080,80
10. Εξοπλισμός και λοιπές εξοπλιστικές	3.968.016,56	2.770.660,63	1.197.355,93	3.699.116,81	2.454.394,33	1.244.726,48
11. Διαμορφώσεις επί κτιρίων και προσαρτηθείς	13.607.556,53	0,00	13.607.556,53	16.512.593,83	0,00	15.912.593,83
12. Σύνολο ακινοποιήσεων (ΠΘ)	257.171.611,64	142.179.389,08	114.951.723,55	255.241.897,12	133.319.170,33	86.522.185,59
Β. Τόκοι μόνιμης επένδυσης και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις						
1. Τόκοι μόνιμης επένδυσης			2.328.549,24			2.316.691,89
2. Απαιτήσεις από ασφαλιστικά ταμεία			0,00			0,00
3. Απαιτήσεις από πιστωτικούς οργανισμούς			675.811,43			633.133,33
4. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς			1.651.537,41			1.683.526,09
5. Σύνολο τόνων μακροπρόθεσμων (ΠΘ)			4.655.898,08			4.633.351,31
Γ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΑ						
Α. Διαθέσιμα						
1. Υπόλοιπα καταθέσεων και απαιτήσεις τραπεζικών όψεων			315.196,14			85.524,03
2. Απαιτήσεις από τράπεζες						
3. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
4. Απαιτήσεις από τράπεζες						
5. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
6. Σύνολο διαθεσίμων (ΠΘ)						
Β. Διαθέσιμα						
1. Τραπεζικά			9.829,29			4.690,17
2. Καταθέσεις όψεων και προβλεπόμενες			9.591.116,12			7.706.772,04
3. Καταθέσεις όψεων και προβλεπόμενες			6.610.246,41			7.673.447,24
4. Σύνολο διαθεσίμων (ΠΘ)			16.031.191,82			15.424.909,45
Γ. Απαιτήσεις από επιχειρήσεις (ΠΘ)						
1. Απαιτήσεις από τράπεζες						
2. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
3. Απαιτήσεις από τράπεζες						
4. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
5. Σύνολο απαιτήσεων από επιχειρήσεις (ΠΘ)						
Δ. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς (ΠΘ)						
1. Απαιτήσεις από τράπεζες						
2. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
3. Απαιτήσεις από τράπεζες						
4. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
5. Σύνολο απαιτήσεων από λοιπούς οργανισμούς (ΠΘ)						
Ε. Απαιτήσεις από επιχειρήσεις (ΠΘ)						
1. Απαιτήσεις από τράπεζες						
2. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
3. Απαιτήσεις από τράπεζες						
4. Απαιτήσεις από λοιπούς οργανισμούς						
5. Σύνολο απαιτήσεων από επιχειρήσεις (ΠΘ)						
Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
1. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
2. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
3. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
4. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
5. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
6. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
7. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
8. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
9. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
10. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
11. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
12. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
13. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
14. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
15. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
16. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
17. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
18. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
19. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
20. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
21. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
22. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
23. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
24. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
25. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
26. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
27. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
28. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
29. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
30. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
31. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
32. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
33. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
34. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
35. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
36. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
37. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
38. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
39. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
40. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
41. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
42. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
43. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
44. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
45. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
46. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
47. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
48. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
49. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
50. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
51. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
52. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
53. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
54. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
55. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
56. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
57. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
58. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
59. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
60. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
61. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
62. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
63. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
64. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
65. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
66. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
67. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
68. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
69. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
70. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
71. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
72. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
73. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
74. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
75. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
76. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
77. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
78. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
79. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
80. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
81. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
82. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
83. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
84. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
85. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
86. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
87. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
88. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
89. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
90. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
91. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
92. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
93. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
94. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
95. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
96. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
97. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
98. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
99. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						
100. Σύνολο ενεργητικού (ΠΘ)						

Ο κύκλος των εργασιών της χρήσης του 2011 κυμάνθηκε στο ποσό των 8.839.499,17 €, συγκριτικά με το 2012 ποσό είναι 7.739.631,71 €, με σημαντική διαφορά στις επιχορηγήσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού όπου το 2012 υπήρξε μείωση κατά 4,1 εκατομμύρια ευρώ, πιθανή απόρροια της οικονομικής κρίσης. Το ποσό αντισταθμίζεται με τη μείωση του κόστους των αγαθών και υπηρεσιών καθώς και με αύξηση των Άλλων Εσόδων, ώστε η τελική διαφορά να διαμορφώνεται στα 1,1 εκατομμύρια ευρώ.

Μία αξιοπρόσεκτη διαφορά βρίσκετε στον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων όπου βλέπουμε ότι στη χρήση του 2012, τα καθαρά αποτελέσματα χρήσης ανέρχονται στα 2,2 εκατομμύρια ευρώ πλεόνασμα έναντι 966 χιλιάδων ευρώ της χρήσης του 2011. Είναι σαφές ότι υπήρξε αλματώδης άνοδος στα κέρδη.

Τέλος, διαφορές υπάρχουν και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όπου βλέπουμε ότι τα ποσά των ομάδων έχουν μειωθεί. Σημαντική μείωση υπάρχει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς καθώς η διαφορά μειώθηκε κατά 6 φορές, από 355.111,76 € σε 59.209,10 €.